



ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΗ'
Μνήμη τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν
ΑΡΚΑΔΙΟΥ
ἐπισκόπου Ἀρσινόης

ΕΝ ΤΩΙ ΜΙΚΡΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ίστῳ μεν Στίχους δ', καὶ
ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος α' Πανεύφημοι Μάρτυρες ύμᾶς.

Α'ρκάδιε γόνε θαυμαστέ, τῆς Μελάνδρας ἦνθησας, ἐν Ἀρσινόῃ ως εὔοσμον, Χριστοῦ κιννάμωμον, καὶ τὴν σὴν ἀγέλην, ταῖς ὁδμαῖς ἀγάπης σου, καὶ μύροις τῆς σεπτῆς ποιμασίας σου, θεοφορούμενε, ιεράρχα πάτερ ἥδυνας, εὐωδίας, Χριστοῦ ὁ ἀνάπλεως.

Α'ρκάδιε σκεῦος ἐκλογῆς, τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὁ θεαυγῆς θεοτίμητος, ἀσκητικώτατος, καὶ σοφὸς ἐπόπτης, Ἀρσινόης ἔλαμψας, ἀκτῖσι τῶν ἀόκνων καμάτων σου, χρηστοηθείας σου, συμπαθείας ἀντιλήψεως, καὶ ἀγάπης, πρὸς πάντας τοὺς ἔγγιστα.

Α'ρκάδιε μάκαρ προσευχῆς, ἀσιτίας νήψεως, καὶ προσφορᾶς εὐπρεπέστατον, κατοικητήριον· τοῦ Θεοσεβίου, τοῦ σεπτοῦ αὐτάδελφε, καὶ πόνων θεαρέστων ὁμόζηλε· τὴν ποιμασίαν σου, κατεκόσμησας χρηστότητι, εὐποιΐᾳ, καὶ διδασκαλίᾳ σου.

Α'ρκάδιε πάτερ χαλεπάς, νόσους ἐθεράπευσας, καὶ ὄχλου μένους σῇ χάριτι, ταχὺ ἐκάθηρας, πάντων ἐκ πνευμάτων, ἀκαθάρτων ἄγιε, ὡς θεῖος ιατὴρ τῆς ἀγέλης σου, καὶ τοῦ ἀλάστορος, ἐλατὴρ σεβασμιώτατε, Ἀρσινόης, ἐπόπτα καὶ πρόεδρε.

Δόξα... Ὕχος 6'

Τὸν λόγιον καὶ σοφὸν Ἀρσινόης ποιμενάρχην, τὸν ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ποιμάναντα, τὴν ἔλλογον αὐτοῦ ἀγέλην, Ἀρκάδιον ως ιερομύστην τιμήσωμεν ἐνθεώτατον· οὗτος γάρ τὴν πίστιν ἀμώμητον τηρήσας, καὶ τοὺς ἄρνας τῆς ποίμνης αὐτοῦ καλῶς φυλάξας, ἀπῆλθε Χριστῷ συνευφραίνεσθαι ἐν δόμοις οὐρανίοις· καὶ νῦν παρρησίαν ως ἔχων πρὸς Αὐτὸν μεγίστην, ἀδιαλείπτως πρεσβεύει ὑπὲρ τῶν τιμώντων αὐτοῦ τὸ μνημόσυνον.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος 6' Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Xαίροις τῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς σοφίας φάρε, ἱεροφάντα σῶφρον, τῆς Ἀρσινόης πλήρης, ὡν χάριτος Ἀρκάδιε.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Xαῖρε ἀρχιερεῦ, σοφώτατε καὶ πρᾶε, ὁσίως ὁ τὸν βίον, τελέσας καὶ κερδίσας, παράδεισον Ἀρκάδιε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Aνθος ἡδυτερπές, Μελάνδρας εὐωδίᾳ, τῶν θεϊκῶν χαρίτων, σὴν ποίμνην Ἀρσινόης, Ἀρκάδιε καθήδυνας.

Δόξα... Τριαδικὸν

Δόξα σοι, ὁ Θεός, Τριὰς ὑπεραγία, ἀρχιερέως δόξα, ὁσίου Ἀρκαδίου, σὸν κράτος μεγαλύναντος.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Σκέπε διηνεκῶς, καὶ ὥρου δυσθυμίας, σοὺς δούλους Ἐλεοῦσα, ώς μήτηρ γλυκυτάτη, Θεοῦ παντελεήμονος.

Ἀπολυτίκιον

Ποίημα Ἀρσινόης Γεωργίου

Ὕχος δ' Ταχὺ προκατάλαβε.

Pοιμὴν ἰερώτατος, τῆς Ἀρσινόης ὁφθείς, τὴν Κύπρον ἐφαίδρυνας, τῶν ἀρετῶν τῷ φωτί, παμμάκαρ Ἀρκάδιε· ὅθεν παρὰ Κυρίου, δοξασθεὶς ἐπαξίως, σύσκηνος ἀνεδείχθης, τῶν ἀγίων ἀπάντων, μεθ' ὃν ἀπαύστως πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ίστῳ μεν Στίχους σ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος δ' Ως γενναιῶν ἐν Μάρτυσιν.

Aρσινόης καλλώπισμα, τῆς Μελάνδρας ἐκβλάστημα, καὶ τῆς νήσου Κύπρου λαμπρὸν ἀναστημα, ώς ἵεράρχην γεραίρομεν, σοφὸν καὶ θειότατον, τὸν ποιμάναντα καλῶς, τὴν αὐτοῦ ποίμνην ἔλλογον, νῦν Ἀρκάδιον, καὶ βαθμίδας ἐν ἄκρᾳ ταπεινώσει, ἀνελθόντα ἀγαγούσας, εἰς ἀρετῆς ὁλοκλήρωσιν.

Tὸν ποδήρη ἐκόσμησας, θείας ἵερωσύνης σου, θαυμασίων ξένων σαπφείροις ἄγιε, καὶ μαργαρίταις ιάσεων, παντοίων Ἀρκάδιε, Ἀρσινόης θεαυγές, ἵεράρχα καὶ σκήνωμα, ἀγαθότητος, ὁ τὸν βίον ἐκθύμως δαπανήσας, τὸν σὸν πρόσκαιρον ἀσκήσει, καὶ προσφορὰ πρὸς τοὺς κάμνοντας.

Iεράρχα πανεύφημε, Ἀρσινόης Ἀρκάδιε, τοῦ Θεοσεβίου σεπτὲ αὐτάδελφε, ἐν Βασιλίδι τῶν πόλεων, παιδείαν τὴν θύραθεν, ώλοκλήρωσας λαμπρῶς, καὶ ἐγένου κυάθιον, θείου Πνεύματος, χρυσοστόλιστον· ὅθεν κατ' ἄξιαν, ἀνυμνοῦμέν σου τὴν μνήμην, τὴν φωταυγὴν καὶ πανέορτον.

Θρεπτικὲ φωτεινότατε, καλοδρέπανε δσιε, ἀρτυματιαῖε πηγαῖε ἄκακε, καλλισπορεῦ σῶφρον ἄξιε, τῆς ἄνω λαμπρότητος, τεκτονευτικὲ σοφέ, ἵεράρχα Ἀρκάδιε, λύχνε χάριτος, τηλαυγέστατε πᾶσαν Ἀρσινόην, κατεφώτισας ἀκτῖσι, ποιμαντικῆς ἐπιστήμης σου.

Pρὸς τὴν ἄνω διάπλευσιν, τὴν ὄλκάδα τὴν ἔμψυχον, τεκτονεύων μύστα Χριστοῦ Ἀρκάδιε, καὶ τὸ σωτήριον κήρυγμα, ἀρούραις τῆς ποίμνης σου, κατασπείρων τῶν ψυχῶν, διεσκόρπισας σπέρματα, τὰ κακόδοξα, καὶ ζιζάνια πάντα νουθεσίαις, ταῖς σοφαῖς σου ἵεράρχα, πνευματοφόρε συνέκοψας.

Tὸν κρυπτόμενον ὅρεσι, καὶ σπηλαίοις Ἀρκάδιον, καὶ ὄπαις ἀνίκμοις τῆς γῆς τιμήσωμεν, ἐν ἀγρυπνίαις σχολάζοντα, νηστείαις ἐντεύξεσι, νυχθημέροις σιωπῇ, καὶ νηστείᾳ κραυγάζοντες· ἵερώτατε, Ἀρσινόης ἐπόπτα μὴ ἐλλίπης, τὸν Χριστὸν καθικετεύων, ὑπὲρ τῶν πίστει ύμνούντων σε.

Δόξα... Ὕχος πλ. 6'

Tὸν φλογμῷ τῆς ἀγάπης κατατηκόμενον, καὶ δροσιζόμενον καὶ τρεφόμενον τοῖς ἐαυτοῦ δά-



κρυστιν, ἀσκητὴν ἐπίσκοπον Ἀρσινόης Ἀρκάδιον τὸν ἔνθεον, ἀξιοχρέως οἱ πιστοὶ εὐφημήσωμεν κράζοντες· διακεκοσμημένε προσευχαῖς καὶ νηστείαις ἱεράρχα, ὁ τετρωμένος ὑπὸ τοῦ θείου ἔρωτος, καὶ ἀπηλλαγμένος πάσης προσύλου σχέσεως καὶ ἐπιθυμίας, ἵσαγγέλως ἡμᾶς ἀξίωσον πολιτεύεσθαι, τοὺς ἐօρτάζοντας πόθῳ τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; Ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἀγνῆς προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶσοδος. Φῶς ἴλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. δ' 10 - 19)

Α"κουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἐμοὺς λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου· ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε, ἐμβιβάζω δέ σε τροχιαῖς ὁρθαῖς. Ἐὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συγκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα, ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις. Ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφῆς, ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωήν σου. Ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων· ἐν φῷ ἀν τόπῳ στρατοπεδεύσωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἔκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον. Οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἐὰν μὴ κακοποιήσωσιν, ἀφήρηται ὁ ὑπνος αὐτῶν καὶ οὐ κοιμῶνται οἴδε γὰρ σιτοῦνται σῆτα ἀσεβείας, οἵνῳ δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν, ἔως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα· αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί, οὐκ οἴδασι πῶς προσκόπουσιν.

Σοφίας Σειρὰς τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. ζ' 1-14)

Τέκνον, ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρός· ὅνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνην καὶ ὅνειδος κληρονομήσει· οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. Μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, ἵνα μὴ διαρπαγῇ ώς ταῦρος ἡ ψυχή σου. Τὰ φύλλα σου καταφάγεσαι

καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπωλέσεις καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν. Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτὴν καὶ ἐπίχαρμα ἔχθρῶν ποιήσει αὐτὸν.

Λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, καὶ γλῶσσα εῦλαλος πληθυνεῖ εὐπροσήγορα. Οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοί, οἱ δὲ σύμβουλοί σου εῖς ἀπὸ χιλίων. Εἰ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτὸν, καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ· ἔστι γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν καὶ μάχην ὀνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει. Καὶ ἔστι φίλος κοινωνὸς τραπεζῶν καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σύ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρρησιάσεται· ἐὰν ταπεινωθῆς, ἔσται κατὰ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσεται. Ἀπὸ τῶν ἔχθρῶν σου διαχωρίσθητι καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε. Φίλος πιστὸς σκέπη κραταιά, δὲ εὑρὼν αὐτὸν εὗρε θησαυρόν.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. γ' 1-9)

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξιδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία, σύντριμμα· οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ώς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ώς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα

῾Ηχος α'

Δεῦτε τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης οἱ δῆμοι, Ἀρκάδιον τὸν θεόπνευστον πατέρα καὶ θεοπρόβλητον ἱεράρχην, ώς θεοείκελον ἄνδρα τιμήσωμεν ἐν κατανύξει βοῶντες· θεαρέστως ὁ τὸν βίον ἀνύσας,

καὶ εἰς Θεοῦ καταντήσας δώματα πάμφωτα, διόρθωσον ἡμῶν εὐχαῖς σου τὸν λογισμοὺς καὶ τὰς πράξεις, καὶ σῶσον ἐκ θανάτου αἰωνίζοντος τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὕχος 6'

Τὴν ψῆφον τῆς ἀναρρήσεώς σου, εἰς τὸν τῆς Ἀρσινόης ἐπισκοπικὸν θρόνον, δυσχερῆ καὶ βαρεῖαν ἥγονυμενος, ἀποδιδράσκειν ἐσκέπτου, ώς τῆς φίλης ἐρήμου, καὶ τῆς θεογνώστου ἡσυχίας μὴ ὑποφέρων τὴν διάζευξιν, Ἀρκάδιε ἀσκητῶν ὁσίων ὄμόζηλε καὶ ὄμότροπε· διὸ καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν σου διέλαμψας, ώς ἡσυχίας φωστὴρ καὶ νήψεως, καὶ ιεραρχῶν ἐρημίαν φιλούντων φαιδρότης, ὁ καὶ ἡμῖν δεικνύων ὁδὸν ἀπάγουσαν πρὸς θέωσιν, μέσῳ τῆς διὰ μόνης πρὸς τὸν Χριστὸν προσομιλήσεως.

Ὕχος 7'

Αρκάδιε θεοφόρε, ώς ἄρτος ἡδὺς τὴν σὴν ποίησην καλῶς διέθρεψας, ώς ὕδωρ διαυγέστατον αὐτὴν διψῶσαν ἐδρόσισας, ώς ἄλας αὐτῆς τὸν βίον ἔρτυσας, ώς φῶς αὐτῆς ἀγνωσίας τὸν ζόφον διέλυσας, καὶ ώς οἰκοδόμος αὐτῇ πρὸς πνευματικὴν οἰκοδομὴν ἐβοήθησας· διάθρεψον οὖν καὶ ἡμᾶς τῷ ἄρτῳ τῆς χάριτός σου, πότισον ἡμᾶς τοῖς νάμασι τῆς εὐσεβείας, ἄλισον ἡμᾶς τῆς ἀρετῆς ἄλατι, φώτισον ἡμῶν τὰς ὄδοις πρὸς σωφροσύνην, καὶ οἰκοδόμησον διὰ μετανοίας, τὰς πεπτωκύιας ψυχὰς τῶν ἐκθύμως τιμώντων σε.

Ὕχος 8'

Εχων ἐν οὐρανῷ τὸ πολίτευμα, καὶ τὸν μέγαν ἄρχιερέα Χριστὸν μιμούμενος τῇ ἀγάπῃ, ἵσαγγέλως ἐπολιτεύσω Ἀρκάδιε Ἀρσινόης ιεροφάντορ· ἀγγέλοις οὖν νῦν συναγαλλόμενος, καὶ Χριστοῦ τὸ ἀμήχανον θεώμενος τῆς μορφῆς κάλλος, ἀδιαλείπτως Αὐτῷ πρεσβεύεις, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα... Ὕχος 8'

Ως ἔξαρχος τῆς σημερινῆς πανηγύρεως Ἀρκάδιος ὁ θεόσοφος, σὺν Νίκωνι καὶ Ἀρίστωνι, τῆς Ἀρσινόης κοσμήτορσι, Θεῷ συναγάλλεται καὶ συνευφραίνεται σὺν αὐτοῖς ὅθεν καὶ Χριστὸν ἐκδυσωπεῖ τὸν εὐζήλατον, καταπέμψαι καὶ ἡμῖν τοῖς αὐτὸν τιμῶσιν, οἰκτιρμῶν τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Εκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἵνα σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος πλ. α' Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ἀρχιερέων φωστὴρ, μαρμαρυγαῖς ὁ ἔμφαιδρύνων τὰ σύμπαντα, ἀμέμπτου σου πολιτείας, καὶ τρόπων ποιμαντικῶν, Ἀρσινόης φάρρε, τηλαυγέστατε, θεόφρον Ἀρκάδιε, εὐσεβείᾳ περίβλεπτε, ιερομύστα, περιβόητε θαύμασι, καὶ διάσημε, τῇ σοφίᾳ ἐπίσκοπε· πάντες οὖν ἐορτάζοντες, τὴν πάνσεπτον μνήμην σου, ἐγκωμιάζομεν πόνους, πρὸς ἀρετῆς ὀλοκλήρωσιν, τοὺς σοὺς καὶ ἀγῶνας, πρὸς ἀμνῶν σου σωτηρίαν, ἐλλόγων ὅσιε.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς Ἀννης καὶ Μιχαήλ, τῶν φιλοχρίστων σου γονέων ἐκβλάστημα, καὶ θείου Θεοσεβίου, πανευλαβές ἀδελφέ, τῆς Μελάνδρας Κύπρου, μέγα καύχημα, θεόφρον Ἀρκάδιε, Ἀρσινόης ἐπίσκοπε, θαυμάτων φρέαρ, καὶ κρουνὲ ἀκεσώδυνε, ὄσιότητος, καὶ σεμνότητος σκήνωμα· πάτερ πανιερώτατε, φανὲ ταπεινώσεως, θεοσοφίας ἀκρότης, καὶ ἀρετῆς ἐνδιαιτημα, Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν παρέχειν, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Χαίροις ὁ διαλάμψας φαιδρῶς, ώς ὀρθρινὸς ἀστὴρ ἀγάπης τῆς κρείττονος, Ἀρκάδιε καὶ παμφώτοις, ποιμαντικαῖς σου αὐγαῖς, ὁ φωτίσας ποίμνην, σοῦ τὴν ἔλλογον, καὶ Κύπρον ἐνάλιον, τὴν φιλόχριστον ἄπασαν, σημειοφόρε, Ἀρσινόης διδάσκαλε, φύλαξ πρόεδρε, ἀρχιμύστα καὶ ἔφορε· ὅθεν τὴν θείαν μνήμην σου, τιμῶντες γηθόμενοι, σὲ καταστέφομεν πόθῳ, φαιδρῶν ἀσμάτων τοῖς ἀνθεσι, καὶ σπεύδομεν πίστει, ταῖς πρὸς Κύριον πρεσβείαις, θεοπειθέσι σου.

Δόξα... Ὕχος πλ. 8'

Τιθεὶς ώς λύχνος ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, πάντας ἐφώτισας ἀστραπαῖς νουθεσιῶν σου Ἀρκάδιε πάνσοφε· διαλύσας οὖν ἀγνω-

σίας τὴν σκοτομήνην, καὶ τὴν ζόφωσιν τῶν αἰρέσεων αὐγαῖς τῶν λόγων σου, πάντας εἴλκυσας πρὸς Φῶς τὸ ἀνέσπερον, τὸ φωτίζον καὶ ἀγιάζον τὰς τρίθους τῶν τιμώντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

΄Απολυτίκιον

Ποίημα Ἀρσινόης Γεωργίου

΄Ηχος δ' Ταχὺ προκατάλαβε.

Ποιμὴν ἰερώτατος, τῆς Ἀρσινόης ὄφθείς, τὴν Κύπρον ἐφαίδρυνας, τῶν ἀρετῶν τῷ φωτί, παμμάκαρ Ἀρκάδιες δύναται παρὰ Κυρίου, δοξασθεὶς ἐπαξίως, σύσκηνος ἀνεδείχθης, τῶν ἀγίων ἀπάντων, μεθ' ὧν ἀπαύστως πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

΄Ετερον

΄Ηχος πλ. α' Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τὸν δημόκλητον πάντες καὶ θεοπρόβλητον, τῆς Ἀρσινόης ποιμένα, καὶ ἀσκητὴν θεαυγῆ, ὡς χαρίτων θείου Πνεύματος κυάθιον, στέψωμεν ἀνθεσὶ ψαλμῶν, μελιρρύτων καὶ τερπνῶν, Ἀρκάδιον τὸν θεόπνουν· ἔξιλεοῦται γὰρ Κτίστην, ἡμῖν αὐτὸν τοῖς μακαρίζουσι.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς σέ· Χαῖρε ἀχείμαστε λιμήν, καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ, τὸν ποιητὴν σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν Τόκον σου.

Καὶ Ἀπόλυτος



ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα

΄Ηχος α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Αρκάδιε σεπτέ, Ἀρσινόης ἐπόπτα, ιάσεων πηγὴ, τῶν δαιμόνων ὄλετα, Θεῷ εὐηρέστησας, καὶ πιστοὺς κατηγλάΐσας, τῇ ἐνθέῳ σου, ποιμαντικῇ ἐπιστήμῃ, σωφροσύνῃ σου, δικαιοσύνῃ ἀγάπῃ, καὶ τρόπων σεμνότητι.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Επίσταξον ἡμῖν, τοῦ ἐλέους ῥανίδας, Υἱοῦ μονογενοῦς, καὶ πανσέπτου σου Μῆτερ, καὶ ἡρθρα ἀστείρευτα, οἰκτιρμῶν Μητροπάρθενε, τοῦ δροσίζοντος, ἡμῶν αὐχμώσας καρδίας, καὶ ἀρδεύοντος, αὐτὰς ξηρὰς καὶ ἀνίκμους, ρόαῖς προστασίας σου.

Μετὰ τὴν 6' Στιχολογίαν, Κάθισμα

΄Ηχος δ' Ταχὺ προκατάλαβε.

Εργάτα ἀκάματε, τοῦ ἀμπελῶνος Χριστοῦ, Ἀρκάδιε πάνσοφε, ιεραρχῶν καλλονή, ταμεῖον ιάσεων, πάντων τῶν ἀσθενούντων, οἰκονόμε χαρίτων, καὶ θείων μυστηρίων, Ἀρσινόης τὴν ποίμνην, κατηύθυνας πρὸς πόλου νομάς, τὰς ὑπὲρ ἔννοιαν.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Πανύμνητε Δέσποινα, ἡ βοηθοῦσα πιστοῖς, ἀεὶ τοῖς προσφεύγουσι, τῇ σῇ θερμῇ ἀρωγῇ, καὶ ὡρουσα θλίψεων, πάντας τοὺς ἐν κινδύνοις, καὶ στενώσεσι βίου, σπεύδοντας σῇ ἐτοίμῃ, ἀρωγῇ Θεοτόκε, μὴ παύσῃ ἐλεοῦσα ἡμᾶς, σὲ μεγαλύνοντας.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα

΄Ηχος γ' Τὴν ώραιότητα τῆς παρθενίας σου.

Σεπτὸν Ἀρκάδιον τὸν ἀρχιποίμενα, τὸν ἐνθεώτατον καὶ ἀπλανέστατον, χειραγωγὸν πρὸς οὐρανοῦ σκηνώσεις τῆς Ἀρσινόης, ἄρνας κατευθύναντος εὐλαβῶς ἀνυμνήσωμεν, νοῦν ὡς καθαρώτατον θεωρίᾳ καὶ πράξει, σαφῶς κεκοσμημένον βοῶντες· Χαῖρε Πατέρων κοσμιότης.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τὴν σκοτισθεῖσάν μου ψυχὴν καταύγασον, φωτὶ τῆς χάριτος τοῦ θείου Τόκου σου, ἀγνὴ Παρθένε Μαριάμ, ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, καὶ

άχλὺν ἀπέλασον τῶν ἀπείρων πταισμάτων μου, ὅπως εὕρω ἔλεος ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς Κρίσεως, καὶ πόθῳ ἀσιγήτως βοῶ σοι Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τὸ Α' Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ'**"Ηχου**

Προκείμενον, **"Ηχος δ'**

Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Στίχ. Οἱ ιερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

Πᾶσα πνοὴ

Τὸ Εὐαγγέλιον

'Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

(Κεφ. ι' 1-9)

(Ζήτει ἐν τῷ **"Ορθρῷ** τῆς ΙΙ^η Νοεμβρίου)

Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς Εαύτὸν Ἰουδαίους· Ἐμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας...

'Ο Ν' Ψαλμὸς

Δόξα... Ταῖς τοῦ Ιεράρχου...

Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Τὸ Ἰδιόμελον

"Ηχος πλ. 6'

Ο' ύπερ ἀλόην εὐωδιάσας ἀρετῶν σου μύρῳ Αρκάδιε, τὴν τῆς Ἀρσινόης ἔλλογον ἀγέλην ιεράρχα θεοπρόβλητε, μυράλειπτρον εὐσεβείας καὶ χρηστότητος· χάριν εἴληφας οὐρανόθεν Χριστῷ πρεσβεύειν, διασκεδάσαι ήμῶν δυσωδίαν τῆς χαμαιζηλίας, τῶν ἐκτελούντων ἐν πίστει τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

'Ο Κανὼν τοῦ Ιεράρχου, οὗ ἡ Ἀκροστιχίς'

Ἀρκάδιον ὄσιον, Ἀρσινόης τιμῶ πατέρα. X.

Ωδὴ α'

"Ηχος δ' Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Α' ρκάδιον ὄσιον, ἀρχιερέα τιμήσωμεν, Μελάνδρας τὸ βλάστημα, καὶ Ἐκκλησίας Χριστοῦ, τὸ κιννάμωμον, τὸ ἥδιστον βοῶντες· λειμῶν ἀγαθότητος, χαῖρε πανεύοσμε.

P'οαῖς καταρδεύσαντα, αὐτοῦ δακρύων καὶ ῥεύμασιν, ίδρωτων ἀσκήσεως, τῆς Ἀρσινόης σεπτήν, χθόνα μέλψωμεν, Ἀρκάδιον τὸν θεῖον, καθάπερ ἀείρυτον, χείμαρρον νήψεως.

Kανὼν ὁσιότητος, καὶ ἀρετῆς ὡς εὐθύτατος, καὶ γνώμων συνέσεως, καὶ προστασίας πιστῶν, ὡς ἀλάνθαστος, Ἀρκάδιε σῆς ποίμνης, ἔλλογου σου πέφηνας, θεῖον ἀρχέτυπον.

Θεοτοκίον

A' πείρανδρε Δέσποινα, Θεογεννῆτορ πανάμωμε, προνοίας ἐνθέου σου, καὶ ταχινῆς ἀρωγῆς, ἀμαρύγμασι, τὰ μύχια καρδίας, σῶν δούλων καταύγασον, μακαριζόντων σε.

'Ωδὴ γ'

Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Δυνάμει Ἀρκάδιε τῇ θείᾳ, διέρρηξας ἄπαντα δεσμόν, μετὰ τῆς ματαιότητος, καὶ ἔτεινας τὸ πνεῦμά σου, πρὸς τὰ ἐν πόλῳ ἄρρενστα, ἐκ τῶν ἐτῶν σῆς νεότητος.

I'σχὺν διανῦσαι τρίθον βίου, ἀμέμπτως Ἀρκάδιε λαβών, θεόθεν ἀπενέκρωσας, σαρκός σου τὰ σκιρτήματα, καὶ τὸν σὸν νοῦν ἐζώωσας, ιερομύστα θειότατε.

O' γόνος τοῦ Μιχαὴλ καὶ Ἀννης, Ἀρκάδιε μάκαρ τῶν πιστῶν, καὶ εὐλαβῶν τὸ θέλημα, τοῦ παντούργοῦ ἐποίησας, Θεοῦ τοῦ πανοικτίρμονος, Αὐτοῦ θεράπων ὡς ἄριστος.

Θεοτοκίον

Nαὲ τοῦ Θεοῦ ἡγιασμένε, καὶ θρόνε χρυσότευντε Αὐτοῦ, ἀγνὴ Θεογεννῆτρια, εὐλογημένη Δέσποινα, ναοὺς ἡμᾶς ἀνάδειξον, τοὺς σὲ τιμῶντας χρηστότητος.

Κάθισμα

"Ηχος γ' Θείας πίστεως.

Eύθαλέστατον Μελάνδρας δένδρον, καὶ κατάκομε τῆς ἐν τῇ Κύπρῳ, Ἀρσινόης φοῖνιξ μάκαρ Ἀρκάδιε, ὁ ἀγχινοία καὶ τρόπων χρηστότητι, εὐφράνας Κύπρου πιστῶν τὰ συστήματα, θεοτίμητε νῦν ἄσμασιν εὐφημοῦντά σε, καὶ μνήμην σου τελοῦντα τὴν πανέορτον.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Pερισκέπουσα μὴ διαλείπης, προστατεύουσα περιφρουροῦσα, ἀκλινῶς καὶ ἐποπτεύουσα ἄπαντας, τοὺς καθ' ἐκάστην τῇ θείᾳ σου χάριτι,

Θεογεννήτορ πανάμωμε σπεύδοντας, καὶ μελίσμασιν εὐτάκτοις σε μακαρίζοντας, φιλάνθρωπε καὶ πάνσεμνε Παντάνασσα.

΄Ωδὴ δ'

Ο καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ομηγύρεως ποιμένων, Ἀρσινόης ἀγλαῖσμα, εὐκλεῶν πατέρων, εῦχος καὶ ἀνδρῶν σεμνολόγημα, θεοεικέλων Ἀρκάδιε πανθαύμαστε, διεκόσμησας, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κτίσαντος.

Σωφροσύνης ἐκμαγεῖον, θεοφόρε αὐτάδελφε, τοῦ Θεοσεβίου, ἀσκητοῦ ποιμένος θεόφρονος, ἐν τοῖς σπηλαίοις κατέφευγες Ἀρκάδιε, τῷ Παντάνακτι, μόνον Κυρίῳ προσεύχεσθαι.

Iεράρχης Ἀρσινόης, ἐποφθεὶς τιμιώτατος, καὶ ποιμὴν ἀμνῶν σου, λογικῶν σεπτὸς καὶ ἀνύστακτος, πρὸς ἀρετῆς ὄλοκλήρωσιν Ἀρκάδιε, καὶ πρὸς θέωσιν, αὐτοὺς κατηγύθυνας ὅστε.

Θεοτοκίον

Oδοείκτης Θεοτόκε, ἀπλανῆς πρὸς σκηνῶματα, πέλεις οὐρανίου, δόξης καὶ εὐκλείας ἀτέρμονος, τῶν προστρεχόντων ἐν πίστει τῇ σῇ χάριτι, καὶ ὑμνούντων σου, τῶν θαυμασίων τὸ πέλαγος.

΄Ωδὴ ε'

Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Nῦν ὕμνοις Ἀρκάδιε, σὴν μνήμην καταστέφοντες, ὥσπερ πλήρη Πνεύματος ἀγίου, ἄνδρα σε πάντες, καὶ ιατρὸν ταχινόν, νοσούντων τιμῶμέν σε δεινῶς, ιεράρχα πάντιμε, Ἀρσινόης καὶ πρόεδρε.

A'κάθαρτα πνεύματα, διώκεις θείᾳ χάριτι, καὶ τὰς ἀσθενείας θεραπεύεις, δεινῶς νοσούντων, ἀρχιερεῦ θαυμαστέ, Ἀρκάδιε σκεῦος ἐκλογῆς, τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ιερὸν καὶ θειότατον.

P'ωννύμενος χάριτι, ἐν σοὶ σκηνοῦντος Πνεύματος, ἥλασας αἱρετικῶν τὴν λύμην, ἐκ τῆς ἀγέλης, τῆς λογικῆς σου σοφέ, Ἀρκάδιε καὶ αὐτῶν σαφῶς, πάντα φληναφήματα, κατηδάφισας λόγοις σου.

Θεοτοκίον

Σοὺς δούλους ἀνάδειξον, ἀγνὴ Θεογεννήτρια, καὶ τῶν δωμά-

των, τοῦ οὐρανοῦ οἰκιστάς, τοὺς σὲ μεγαλύνοντας ἀεί, θείοις μελῳδήμασι, καὶ εὐήχοις μελίσμασι.

΄Ωδὴ ζ'

Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον.

I'σχύν τε χάριν καὶ δύναμιν, θεόθεν εἰληφὼς τὰ ἀκάθαρτα, ἥλασας πνεύματα, προέγνως πάντα τὰ μέλλοντα, Ἀρκάδιε καὶ νόσους, δεινὰς ἐδίωξας.

Nικήσας πάθη χαμαίζηλα, καὶ πλάνου θριαμβεύσας τὴν ἔπαρσιν, ὥσπερ ἀσώματος, ἐποιτεύσω Ἀρκάδιε, ναὸν σαυτὸν ποιήσας, τοῦ θείου Πνεύματος.

O'ικήσας ἄνικμον σπήλαιον, ώς θὴρ σημειοφόρε Ἀρκάδιε, αὐτὸν ἀνάκτορον, ἀγώνων θείων ἀνέδειξας, καὶ προσευχῆς ἀόκνου, κατοικητήριον.

Θεοτοκίον

Hχάρις τοῦ Παντοκράτορος, Χριστοῦ ἐκ σοῦ τεχθέντος ἀείποτε, φρουρεῖ τοὺς δούλους σου, καὶ περισκέπει τοὺς ἄσμασι, δοξάζοντας Υἱόν σου, τὸν πολυεύσπλαγχνον.

Κοντάκιον

΄Ηχος πλ. δ' Τῇ ύπερμάχῳ στρατηγῷ.

Mελάνδρας γόνον ιερὸν καὶ θεοφρούρητον, καὶ Ἀρσινόης ιεράρχην θεοπρόβλητον, πάστης θύραθεν παιδείας λαβόντα πεῖραν, Κωνσταντίνου ἐν τῇ πόλει καὶ ποιμάναντα, ύπερσόφως λογικὴν αὐτοῦ τιμήσωμεν, ποίμνην κράζοντες· Χαῖροις μάκαρ Ἀρκάδιε.

΄Ο Οἶκος

A"νω ἀγγέλων τάξεις, καὶ βροτῶν κάτω δῆμοι, ὑμνοῦσί σε Ἀρκάδιε μάκαρ, ιεράρχην ώς θεοειδῆ, Ἀρσινόης ἄνω τὸν σὸν νοῦν τείναντα, καὶ ἀκλινῶς ζηλώσαντα, ἀγγέλων βιοτὴν βιωντες·

Χαῖρε τῆς κώμης Μελάνδρας γόνος·

χαῖρε τῆς θείας προνοίας στῦλος·

Χαῖρε Ἀρσινόης ὁ ἐνθεος πρόεδρος·

χαῖρε τῆς ἀγάπης Κυρίου ὁ σύνοικος·

Χαῖρε ὅτι ως ἴσαγγελος βίον ἔνυσας τὸν σόν·

χαῖρε ὅτι ὕφθης πάνσεπτος ἀρχιποίμην σῶν ἀμνῶν.

Χαῖρε τῶν ξενοτρόπων θαυμασίων φαιδρότης·

χαῖρε τῶν ιαμάτων ὁ θεόπεμπτος δότης.

Χαῖρε ὀλέτης αἱρέσεων ἄμεσος·
χαῖρε προστάτης σῆς ποίμνης ὁ τάχιστος.

Χαῖρε αὐτάδελφος Θεοσεβίου·
χαῖρε ὁ γνήσιος φίλος Κυρίου.

Χαίροις μάκαρ Ἀρκάδιε.

Συναξάριον

Τῇ ΚΗ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου, ἐπισκόπου Ἀρσινόης.

Στίχοι

Ἀρκάδιε, ἄνθος ἀρετῆς, ὀδμαῖς σου,
Ἀρσινόην ηὔφρανας ποιμαντικαῖς σου.

Ο ἔνδοξος καὶ θεοειδῆς τῆς Ἀρσινόης ιεράρχης Ἀρκαδίου, γόνος ἦν τῆς παρὰ τὴν Ἀρσινόην Μελάνδρας. "Ανθος εὐῶδες τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας ἐξήνθησεν ἐκ δίζης εὐλαβοῦς καὶ τιμίας, τοῦ Μιχαὴλ καὶ τῆς Ἀννης, τῆς ἐξανθησάστης ἄμα Θεοσέβιον τὸν ὅσιον, τὸν τῆς θεοσεβείας ὄμώνυμον ἀσκητήν. Λαβὼν τὴν θύραθεν παιδείαν ἐν Κύπρῳ καὶ Κωνσταντινουπόλει, ἔσχεν ἐστραμμένην τὴν πυξίδα τοῦ νοὸς αὐτοῦ ἐκ νεότητος πρὸς τὸν μόνον δυνάμενον σφέζειν ἄπαντας Κύριον. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα ἐσχόλαζε τῇ προσευχῇ καὶ σκληραγωγίᾳ, μόνος μόνως Χριστῷ προσομιλῶν ἐν τινὶ σπηλαίῳ.

Χάριτι θείᾳ ἔξελέγη ἐπίσκοπος τῆς θεοσώστου τῆς Ἀρσινόης ἐπαρχίας, ἦν ἐποίμανε σοφῶς καὶ θεαρέστως καὶ ἐξ ἡς ἤλασε τοὺς αἱρετικοὺς καὶ προβατοσχήμους λόκους. Φθάσας εἰς μέτρα ἀρετῆς δυσαντίθλεπτα καὶ ἀξίως παρὰ Κυρίου θαυμαστωθείς, ἐν εἰρήνῃ τὸ ζῆν ἐξεμέτρησεν. Ἡ δσία αὐτοῦ βιοτὴ καὶ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων αὐτοῦ κατέταξαν συντόμως τὸν Ἀρκάδιον ἐν ταῖς χορείαις τῶν Ἀγίων.

Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου, ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης.

Πάτερ εὐλόγησον.

Α'ρκαδίον τὸν θεσπέσιον καὶ μέγαν ἐν ιεράρχαις ἥρκεσεν ἀν γλῶττα πρὸς εὐφημίαν πνευματικὴν καὶ τὰ θεῖα δαψιλῶς πηγάζουσα νάματα καὶ νοῦς πλούσιος πράξει καὶ θεωρίᾳ κεκοσμημένος καὶ αὐγαζόμενος· καὶ τότε ἀν ὁ τοιοῦτος ἵσως ἵσχυσε τῷ μεγάλῳ τούτῳ πατρὶ λόγον προσοῖσαι τινὰ πρὸς εὐφημίαν ἐπάξιον· ἐμοὶ δὲ καὶ ὁ νοῦς χαμερπῆς καὶ ἡ γλῶσσα βραδεῖα καὶ ὁ λόγος ἀπρακτος καὶ ἰσχνός· καὶ πῶς ἄρα κατατολμήσω λοιπὸν τοιοῦτῳ δι' ἐγκωμίων προσπελάσαι φωστῆρι; «πῶς» ἄρα «φωτίσει ὁ λύχνος τὸ φῶς»;

πῶς τὸ φῶς τὸ ἡμερινὸν μικρὸς αὐγερινὸς ἐπιφωτίσει ἀστήρ; πῶς μεσημβρινὰς ἥλιου μαρμαρυγὰς ἐπιφαιδρύνη σελήνη; πῶς τὸ χρυσοῦν τοῦ σιδήρου μεθέξει ποσῶς; πῶς τὸ τῆς ἀλόης εὐωδέστατον ἔύλον εὐωδιάσει ἔύλον κοινὸν καὶ καπνῶδες ποτε; πῶς τὸ ἄχυρον συναρτοποιήσει τίς ποτε μετὰ στέατος πυροῦ; πῶς ἡ γῆ ἐπιφθάσει ἄνω τὸν οὐρανόν; πῶς τὴν ποικιλωτάτην τις ίσομοιράσει τῶν φωστήρων διαφοράν; «Ἄλλη γὰρ δόξα ἥλιου», φησί, «καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρος: ἀστήρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ».

Οὕτω γὰρ ἔγωγε τὴν ἐμὴν μετὰ τοῦ μεγάλου Ἀρκαδίου συγκρίνων διαφορὰν ὡς ἀχύρου καὶ ἀλεύρου, καὶ χρυσοῦ καὶ σιδήρου καὶ τῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλά γε διὰ τοὺς ἡμᾶς εἰλικρινῶς περὶ τοῦδε δυσωπήσαντας τοῦ συγγράμματος ὑπεκύψαμεν ἥδη πρὸς τὰ ἡμᾶς ὑπερβαίνοντα, ὥστε μικρά τινα καὶ βραχέα καὶ εὐσύνοπτα τῷ μεγάλῳ τούτῳ πατρὶ προσλαλῆσαι ἐγκώμια, τοιαῦτα δηλαδὴ καὶ τοσαῦτα, δσα διὰ τῶν τούτου λιτῶν ἡ ἀφθονος ἐπιθραβεύσαι μοι χάρις· ἀλλὰ δέον ἐστίν, οἶμαι, καὶ γονέας αὐτοῦ καὶ ἀνατροφὴν καὶ πατρίδα προτάξαι τοῦ λόγου καὶ εἴθ' οὕτως διὰ βραχέων τοῦ βίου τὸ θεόληπτον καὶ τῆς προεδρίας τὸν θρόνον καὶ τὰ ἔξης.

Οὗτος οὖν ὁ θεῖος Ἀρκάδιος, ὁ μέγας τὴν ἀρετὴν καὶ τῇ εὐσεβείᾳ περίβλεπτος καὶ τοῖς θαύμασι περιβόητος, Μελάνδρα οὕτω καλουμένην κώμην ἐκ νήσου Κύπρου πόλεως Ἀρσινόης ἔσχε πατρίδα, εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων γονέων, Μιχαὴλ πατρὸς καὶ Ἀννης οὕτω καλουμένης μητρός, ὑπάρχων νιός· ἐξ ὧν οὗτος ὁ Ἀρκάδιος καὶ Θεοσέβιος ὁ τούτου ὀμαίμων ἐτέχθησαν μόνοι ὡσανεὶ μὴ δυναμένης τῆς φύσεως πολλοὺς ὄμοι καὶ μεγάλους τοιούτους ἀποτεκεῖν, ἀρκεῖται τοῖς δυσὶν τούτοις φωστῆρσιν ἀντὶ πολλῶν, καθότι καὶ ἔστι πολὺ βραχὺ λογιζόμενον διὰ τὸ ἄχρηστον, καὶ ἔστιν ὀλίγον πολὺ λογιζόμενον διὰ τὸ βέλτιστον, «ὅτι» καὶ ἡ «στείρα ἔτεκεν ἐπτὰ» (πληθυντικῶς ἐπτὰ τὸν ἔνα ἐπονομάζουσα διὰ τὸ κάλλιστον), καὶ ὅτι κρείσσων εἰς ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἥ μύριοι παράνομοι ὥστε καὶ τοὺς τεκόντας Ἀρκάδιον τε καὶ Θεοσέβιον τοῖς δυσὶ τούτοις ἀρκεσθῆναι καὶ μόνοις. Οὓς καὶ ἀνέτρεφον «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ» ὡς θεόφρονες δητως γεννήτορες καὶ τὰ ιερὰ παπαδικὰ γράμματα αὐτοὺς ἐξεπαίδευσαν φιλότεκνοι γὰρ ἥσαν ὄμοι καὶ φιλόθεοι, φιλάρετοι ὄμοι καὶ φιλόξενοι, χρηστοὶ καὶ ἐπιεικεῖς, λαμπροὶ τῷ τρόπῳ, λαμπρότεροι τῇ ἀρετῇ· καὶ μάρτυρες περὶ τούτων οἱ εὑκαρποὶ κλάδοι αὐτῶν, Ἀρκάδιος καὶ Θεοσέβιος, ἐξ ὧν τὸ εὐθαλέστατον καὶ κατάκομον τῆς μακαρίας δίζης ἐκείνης γνωρίζεται, ὅτι καὶ τὸ δένδρον, φησίν, ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐπιγινώσκεται, καὶ «ἄγαθῆς δίζης» ἀγαθὰ πάντως καὶ τὰ βλαστήματα καὶ χρηστὰ τὰ ἀκρόδρυα καὶ ἀγαθῶν σπορέων ἀγαθὰ τὰ γεώργια.

Τὰ δὲ ἔξης πρὸς τὰ ἔξης καὶ τὸ ἐναντίον πρόδηλον, ὅτι ἐκ πονηροῦ πονηρότερον βλάστημα, ως καὶ ἡ Γραφὴ μαρτυρεῖ, ὅτι «ἐκ σπέρματος δφεων ἐξελεύσονται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ ἐξ ἀσπίδων πάλιν δφεις πετόμε-

νοι», ήτοι ό πονηρὸς γεννήτωρ γεννᾷ αὐτοῦ πονηρότερον, καὶ τὸ πονηρὸν γέννημα πάλιν αὐτοῦ πονηρότερον, ὅπερ ἐστὶν ὄφις καὶ ἀσπὶς καὶ πάλιν ὄφις πετόμενος. Καὶ ἄλλως· γεννᾷ γὰρ πάθος μικρὸν πάθος αὐτοῦ μειζότερον, κάκενο πάλιν ἄλλο μειζότερον· οἶόν τι λέγω· γεννᾷ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀμαρτίας τὸ ἀποτέλεσμα, τὴν αὐτῆς μειζοτέραν, ἡ δὲ ἀμαρτία γεννᾷ τὸν ἀπὸ Θεοῦ χωρισμόν. Καὶ πάλιν· γεννᾷ κενοδοξία ὑπερηφανίαν τὴν αὐτῆς μιαρωτέραν, ἡ δὲ ὑπερηφανία ἄρνησιν Θεοῦ βοηθείας καὶ τὰ ἔξῆς, ἅτινά ἐστιν ὄφεις καὶ ἀσπίδες καὶ πάλιν ὄφεις πετόμενοι. Ἐξ ἀγαθῶν δὲ γονέων, ὡς καὶ οἱ νῦν εὐφημούμενοι Ἀρκαδίου καὶ Θεοσέβιου γεννήτορες, ἀγαθὰ τὰ γεννήματα καὶ ἡ δόξα πανευκλεής· δόξα γὰρ γονέων ὁσιότης παίδων, καὶ τιμή, φησίν, αὐθεντῶν οἰκετῶν φόρος.

Αὐτάρκη δὲ τὸν βίον ἐκέκτηντο οἱ νῦν ἐκθειαζόμενοι, ὥστε μήτε πενίᾳ πιεζόμενοι κατατρύχεσθαι, μήτε πολλῷ πλούτῳ βριθόμενοι πρὸς τὰ κάτω καταδουλούμενοι ὅθεν καὶ τὸν παῖδα Θεοσέβιον τοῖς προβάτοις ἔπεσθαι κατετάξαντο· καὶ οὐκ ἀν τοῦτο κατεδέξαντο, εἰ τῶν πλουσίων σφόδρα ἐτύγχανον· οὐκ ἀν τὸ τοῦ βίου δοξάριον τούτους πρὸς τοῦτο ποτε συνεχώρησε· πλουσίους δὲ ἔγωγε τούτους φημὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ τῆς γνώμης εὐθύτητι, αὐτάρκεις δὲ τοῖς ἀναγκαίοις, ὡς εἴρηται, διὰ τὸ καὶ δυσκόλως πλούσιοι πρὸς βασιλείαν Θεοῦ εἰσάγεσθαι δεδιτόμενοι. Ἔσπευδον δὲ καὶ τοὺς δύο παῖδας αὐτῶν ἐν μηδενὶ τῆς οἰκείας εὐγενείας καὶ ἀρετῆς ἀπολιμπάνεσθαι· καὶ Ἀρκάδιον μὲν πρὸς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἔστειλαν (εἴτε διὰ μαθημάτων παιδείαν, εἴτε διὰ τρόπου ἄλλον, ἀκριβῶς λέγειν οὐκ ἔχω), Θεοσέβιον δὲ ὡς μειράκιον οἴκοι κατεῖχον, περὶ οὗ καὶ εἰς τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον προεγράψαμεν καὶ παρεδηλώσαμεν πλατυτέρως.

Εἶτα μετά τινας χρόνους ἐπανήκοντος Ἀρκαδίου τῆς βασιλίδος ἀρετῆς καὶ ἀγχινοίᾳ καὶ χρηστότητι τρόπων περιαυγάζοντος κόρον λαβεῖν τοῖς χρηστοῖς τούτοις πλεονεκτήμασιν οὐκ ἡνείχετο, καθότι οὐδὲ κόρον ὁ Θεῖος ἔρως καὶ ἡ κατὰ Θεὸν προκοπὴ λαμβάνειν οἶδέ ποτε, ἀλλ' ὅσον ἂν τις πλουτήσει ταῖς ἀρεταῖς, τοσοῦτον πλείους ἐπιθυμεῖ, καὶ καθ' ὅσον τις πρὸς οὐρανὸν ἀνατείνῃ τὴν ἔφεσιν, ἔτι πλείονα τὴν ἐπίτασιν ἔχει περὶ τῶν ἀνω, καὶ καθ' ὅσον τις ποτισθῇ ἐκ τῆς θείας καὶ ἀδαπανήτου πηγῆς, κατὰ τοσοῦτον πλεῖον δαψιλῶς κατὰ τὰς ἐλάφους πρὸς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καθέλκεται τῷ θείῳ φλεγόμενος καὶ πυρπολούμενος ἔρωτι. Ὁθεν καὶ τις ζῶντος πηγὴν ὑδατος ἀναβλύζων καὶ πάλιν διψῶν ἔκραζεν· «Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου». Καὶ· «Ον τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σέ, ὁ Θεός· ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα· πότε ἥξω καὶ διφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ;». Οὗ τῷ φλογμῷ τῆς ἀγάπης κατατηκόμενος ἐδροσίζετο καὶ διετρέφετο τὰ δάκρυα τὰ ἔαυτοῦ· «Ἐγενήθη», φησί, «τὰ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός». «Ωστε πάντα μὲν ἔχουσι κόρον, πάντα δὲ προ-

δέχονται πέρας· «Πάσης», φησίν, «συντελείας εἶδον πέρας· πλατεῖα» δὲ καὶ ἀπέραντος «ἡ ἐντολή σου» καὶ ὁ ταύτης καρπὸς «σφόδρα», καὶ πέρας μὴ ἔχουσα οὐδὲ κόρον οἶδε λαμβάνειν ποτέ.

Τοῦτον οὖν τὸν ἀκόρεστον κόρον τῶν θείων πλεονεκτημάτων καὶ Ἀρκάδιος ὁ Θεῖος μὴ κορεννύμενος «ὅρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς» κατεκρύπτετο, νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ προσευχαῖς διεκοσμεῖτο καὶ πρὸς τὸν Θεῖον ἔξήπτετο ἔρωτα· καὶ ἀνθρώπους διαλανθάνειν ἐσπούδαζε μέν, οὐ διέλαθε δέ, ὥσπερ καὶ πόλις οὐ δύναται διαλαθεῖν ἐπάνω ὅρους κειμένη, οὐδὲ λύχνος φαεινὸς ὑπὸ τὸν μόδιον κατακρύπτεσθαι πέφυκε· καὶ ὥσπερ πάλιν οἱ δρῶντες τὴν ἀμαρτίαν φανεροῦνται καὶ μὴ βουλόμενοι, οὕτω καὶ οἱ δρῶντες τὴν δικαιοσύνην φανεροῦνται καὶ μὴ βουλόμενοι καὶ ὥσπερ ἐκείνοις ἐπακολουθεῖ μέμψις καὶ στηλιτεύματα, οὕτω καὶ τούτοις ἐπακολουθεῖ φήμη μετ' ἐγκωμίων, εἰ καὶ μὴ ταύτην προσίενται τῆς θείας καὶ μόνης εὐκλείας τὴν ἔφεσιν ἔχοντες· ἀλλ' ὅμως μετ' ἐκείνης καὶ ταύτης ἐπαπολαύουσι, ὅτι οὐκ ἐστιν ἀγνωστὸν εἴτε χρηστὸν εἴτε φαῦλον, «ὅ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ», λέγει Κύριος. Καὶ Ἀρκάδιος ὁ Θεῖος καθ' ὅσον ὥδε κάκεῖσε περὶ τοῖς ἄντροις ἐναποκρύπτεσθαι ἥθελε καὶ λεληθότως ἐργάζεσθαι τὴν ἀρετήν, κατὰ τοσοῦτον ἐφανέρου τοῦτον ὁ Θεός· ὅθεν καὶ δωρημάτων θείων αὐτὸν κατεκόσμησεν, ὅτι κατὰ δαιμόνων ίσχὺν καὶ χάριν προγνωστικὴν καὶ ιαματικὴν τοῖς προσιοῦσιν αὐτῷ μετὰ πίστεως. Ὁ γὰρ τοῖς αὐτοῦ ἀποστόλοις ἐπίδοὺς ἔξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ τὸ ίᾶσθαι «πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν», αὐτὸς καὶ τὸν τούτοις χαρίσμασι κατεκόσμησε καὶ τοῦ θρόνου διάδοχον ἄξιον ἐναπέδειξεν. Οὗτος οὖν τὴν λογικὴν ὀλκάδα ἔχων πεπληρωμένην πράξεων ἀγαθῶν καὶ θείων χαρισμάτων καὶ νεκρώσας τὰ ἐπὶ γῆς μέλη καὶ εὐήνιον τὸ δυσήνιον σῶμα κατασκευάσας καὶ «τὸ χεῖρον καθυποτάξας τῷ κρείττονι» καὶ ἀριστεύσας κατὰ δαιμόνων καὶ βασιλεύσας κατὰ παθῶν τυραννίδος καὶ γενόμενος πλήρης τοῦ πνεύματος καὶ «ἀνήρ ἐπιθυμιῶν», τέλειος, «ἄκακος» καὶ οἶκος ἐπάξιος Θεοῦ, οὐδὲ ἔδει λοιπὸν τῶν τοσούτων ἀγαθῶν τὸ θησαύρισμα «ἐν ὅρεσι» κατακρύπτεσθαι «καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς», ἀλλ' ἔδει μᾶλλον ὡς λύχνον ἐπὶ λυχνίαν προκομισθῆναι πρὸς φωταυγίαν τοῦ λαοῦ· διπέρ καὶ γέγονεν.

Τὸ τηνικαῦτα γὰρ ἔρχεται πρὸς τὰς τοῦ βίου δυσμάς Νίκων ἐκεῖνος ὁ μέγας ὁ τότε διακατέχων τῆς Ἐκκλησίας τοὺς οἰακας· καὶ τὸν βίον ἀποπεράνας «ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ» ψηφίζεται ἀντ' αὐτοῦ ψήφῳ Θεοῦ Ἀρκάδιος ὁ θεσπέσιος καὶ τοῦ θρόνου ἐπάξιος· δις τὴν ψήφον δυσχερῆ καὶ βαρεῖαν ἡγούμενος ἀποδιδράσκειν ἐσκέπτετο ὡς τῆς φίλης ἔρημου καὶ τῆς θεογνώστου ἡσυχίας μὴ ὑποφέρων τὴν διάζευξιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν θείαν ψήφον ἔδει νικῆσαι, καὶ νενίκηκεν ἡδη, κεχειρότονηται λοιπὸν κατὰ τὴν εἰθισμένην τῇ Ἐκκλησίᾳ τά-

ξιν καὶ ἀκολουθίαν καὶ τῆς οἰκείας πατρίδος κατακοσμεῖ τὴν προεδρίαν· καὶ εἶχεν αὐτὸν ὁ θρόνος ἥδη ὡς φανότατον λύχνον προφαίνοντα ἀπὸ λυχνίας καὶ δαδουχοῦντα τὸν οἶκον, Θεοσέβιον δὲ τὸν ὄμαιμονα τούτου ἀφανείας παρακατεῖχε τιμῇ, ὡς ἐπὶ μοδίφ τῶν ἴδιων κατορθωμάτων τὸ φῶς ἔχοντα ἐγκεκρυμμένον, ἃτε δὴ ὡς πρόβατα νέμοντα καὶ γυναικὶ προσπελάζοντα καὶ βίφ προσομιλοῦντα, καὶ μηδενὸς τοῦτον ὑποπάζοντος ἀγνὸν ὑπογύναιον, μηδὲ τὴν σύμβιον αὐτοῦ ἐπιστάμενός τις ὅπανδρον παρθένον, ἔως οὖν τὸ τοῦ βίου πέρας καὶ τῶν πραγμάτων ἡ πεῖρα καὶ ἡ τῶν θαυμάτων ἐνέργεια δεδήλωκε τὸ ἄθλον.

Ἄρκαδιος ἦν ἐπὶ τοῦ θρόνου ὡς φῶς, ὡς ἄρτος, ὡς ὕδωρ, ὡς ἄλας, ὡς οἰκοδόμος, ὡς τέκτων, ὡς γεωργός, ὡς θεριστής, ὡς ποιμὴν καὶ ὡς Χριστοῦ στρατιώτης καθωπλισμένος τὴν χάριν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, καὶ ἐντεῦθεν φωτίζων, διατρέφων, ποτίζων, ἀλίζων, οἰκοδομῶν, τεκτονεύων, κατασπέρων, θερίζων, νέμων, ποιμαίνων καὶ τοὺς ἔχθροὺς τῶν προβάτων ἀναιρῶν ἀσυγγνώστως· καὶ φωτίζων μὲν, δηλονότι πρὸς θεογνωσίαν, διατρέφων τῷ λόγῳ τῆς χάριτος, ποτίζων τῆς εὔσεβείας τὰ νάματα, ἀλίζων πρὸς ἀρετήν, ὅτι καὶ τὸ κάλλιστον τῶν βρωμάτων ἄναλον ἄχρηστον, οἰκοδομῶν διὰ μετανοίας τὰς πεπτωκύιας ψυχάς, τεκτονεύων ὄλκάδα πρὸς τὴν ἄνω διάπλευσιν, κατασπέρων ταῖς λογικαῖς ἀρούραις τὸ σωτήριον κήρυγμα, θερίζων καὶ πυρπολῶν τὰ κακοδόξων ζιζάνιωδη καὶ πανωλέθρια σπέρματα, νέμων καὶ ποιμαίνων ἐπὶ νομὰς ζωηφόρους τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, τοὺς λύκους δὲ καὶ τοὺς κλέπτας, τούς τε ὄρατοὺς καὶ ἀοράτους ἔχθρούς, κατατιρώσκων ὡς ἀριστεὺς τροπαιοῦντος τῇ ὁξείᾳ «μαχαίρᾳ τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι», φησί, «ῥῆμα Θεοῦ».

Τοιούτου δὲ ὄντος αὐτοῦ καὶ τηλικούτου τυγχάνοντος πάντως ἐχρῆν λέγειν τοὺς ὑπὸ αὐτὸν ὅτι: «Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς, δσιος, ἄκακος», καθαρός, φωτεινός, θρεπτικός, πηγαῖος, ἀρτυματιαῖος, οἰκοδομικός, τεκτονευτικός, καλλισπορεύς, καλλιδρέπανος, καλοποιμήν, καλονομεύς, καλοστρατιώτης καὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐπάξιος, «δος οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡς οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς», περὶ «βιωτικῶν μελλημάτων» πρότερον φροντίζειν, «ἔπειτα τῶν τοῦ» Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν ἄπασαν ἔφεσιν ἔχειν ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐν ᾧ καὶ τὸ πολίτευμα εἶχε καὶ τῆς διανοίας τὸν ὄφθαλμόν, ἐν ᾧ ἔσχε τὸν νοῦν καὶ τὰς φρένας βαδίζων ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ἐθησαύριζε τοὺς θησαυροὺς τῶν καμάτων καὶ τῶν σπουδασμάτων αὐτοῦ διὰ τὸ μὴ εἶναι κλέπτας ἢ σῆτας φθορέας ἢ λύπην ἢ στεναγμὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ· «τὰ πάντα ἐν πᾶσιν» αὐτοῦ ἐκεῖ ἀποθέμενος ἐθησαύρισε. Διὸ καὶ «τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς» ὡς οἴόν τε μιμητῆς τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀρχιερέως τοῦ «κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκη» ὁφθέντος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ διεληλυθότος τοὺς οὐρανοὺς καὶ ὑψηλότερον αὐτοῦ ἀνελθόντος καὶ ἐντειλαμένου· «Εἴ τις ἐμοὶ διακονεῖ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ» ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ ἐμῷ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ ἐμῇ, ἐν τῇ δόξῃ τῇ

πατρικῇ μου, «ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται». «Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς» περιεζωσμένος τὴν σωφροσύνην καὶ νήφων ὑπὲρ τῆς ποίμνης καὶ ἀνάπτων τὸν λύχνον τῆς διανοίας καὶ προσδεχόμενος τὸν δεσπότην καὶ τοῖς συνδούλοις εὐκαίρως ἐπιδιδοὺς τὸ σιτομέτριον. «Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς» ἐμπορευτής καὶ ἐργάτης τοῦ δεσποτικοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ ταλάντου διανομεὺς καὶ εἰσεληλυθώς εἰς τὴν δόξαν τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

Ἐν ταύτῃ οὖν τῇ κυριακῇ δόξῃ τε καὶ χαρᾶ εἰσεληλυθώς καὶ Ἀρκάδιος ὁ θαυμάσιος ὡς δοῦλος ἀγαθὸς καὶ πιστὸς καὶ τοῦ δεσποτικοῦ ταλάντου διττὸς εἰσαγωγεὺς καὶ ὁ τῆς νίκης ἐπώνυμος Νίκων ὁ μέγας καὶ Ἀρίστων ὁ περιβόητος κατὰ δαιμόνων ἄριστος ἀριστεύς, ἡ τρισόλβιος σάλπιγξ, ἡ τρίφθογγος λύρα τοῦ Πνεύματος, ἡ τρίδομος βάσις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ τρισέσοπτρος τῶν ἀγαθῶν ἐπιφάνεια, ἡ τρίσειρος τῶν δογμάτων πλοκή, ἡ τῆς Τριάδος τριπαράστατος παραστάς, ἡ τρίφθογγος περὶ τῆς Τριάδος φθογγή, ἡ τρίφωτος τῆς τριστηλίου μονάδος θεραπανίς, ἡ τρισανγέστατος δαδουχία τῶν ἐν σκότει κειμένων, ἡ τρισόλβιος τῆς τρικατοίκου κτίσεως διδαχή, ἡ τρίστυλος τῆς Ἐκκλησίας κρηπίς, ἡ τρισανγής τῆς ἀχωρίστου Τριάδος πανσεβάσμιος οἰκησις.

Ἐκεῖ οὖν «εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου» ἐν τῇ δόξῃ τῇ ἀνεκλαλήτῳ συνεκάλεσεν ὡς θεράποντας καὶ διακόνους αὐτοῦ καὶ ἀρχιερεῖς ὁ μέγας ἀρχιερεὺς, ὁ «κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκη» ἐκεῖ συνεκλήθη καθόλου καὶ ἄπας τῶν ἀρχιερέων ὁ μελισσών, ἐκεῖ η θεόρυτος καὶ γονιμωτάτη πιγή τῆς ζωηφόρου διδασκαλίας Βασίλειος ὁ μέγας, ἐκεῖ τὸ βαθύτατον φρέαρ τῆς θεολογίας τὸ κράτος καὶ ὁ τῶν δογμάτων βυθὸς Γρηγόριος ὁ θεολόγος καὶ γρηγορώτατος νοῦς· ἐκεῖ οὖν καὶ ὁ περιβόητος ἐν ποταμοῖς μέγας ωκεανὸς ὁ περικυκλῶν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ταῖς διδαχαῖς θεῖος Χρυσόστομος, ἡ χρυσανγίζουσα τοῦ ἀγίου Πνεύματος περιστερά, ἡ χρυσόρρειθρος γλῶσσα τῶν ῥείθρων τῆς χάριτος, ἡ χρυσοκόλλητος λύρα τῆς σωτηρίου φθογγῆς, ἡ χρυσότευκτος μουσικὴ τῆς μελιφθόγγου φωνῆς, ἡ χρυσήλατος σάλπιγξ ἡ περιηχοῦσα τὰ πέρατα, ἡ χρυσέα τοῦ Πνεύματος ἀξίνη καὶ μάχαιρα ἡ ἐκκόπτουσα καὶ ἔξαφανίζουσα τῶν κακοδόξων τὰ δόγματα καὶ τῷ πυρὶ παραπέμπουσα, ἡ χρυσανγέστατος αἴγλη καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἔλλαμψις, τὸ χρυσοειδέστατον ῥεῖθρον τῆς διδαχῆς καὶ διειδέστατον, τὸ παγχρυσόστατον ἔσοπτρον τῶν ἀφανῶν καὶ ἀδήλων τὴν δήλωσιν ἐκκαλύπτον, τὸ χρυσορρητόρευτον ἄροτρον τῆς οὐρανίου γεωργίας τὸ θαυμασιώτατον, ἡ χρυσόνευρος ναῦλα τῆς ἡδυφθόγγου φωνῆς.

Ἐκεῖ οὖν ἐν τῇ ῥηθείσῃ χαρᾷ τοῦ Κυρίου Χρυσόστομος, Βασίλειος, Γρηγόριος, Νίκων, Ἀρίστων, Ἀρκάδιος, ὁ τῆς σήμερον πανηγύρεως ἔξαρχος, καὶ ἄπας τῶν θείων ἀρχιερέων ὁ κάλλιστος ὄρμαθὸς σὺν τῷ μεγάλῳ αὐτῶν ἀρχιερεῖ καὶ Σωτῆρι Θεῷ συναγάλλεται καὶ συνευφραίνεται ὡν ταῖς εὐχαῖς, Χριστὲ βασιλεῦ,

καὶ ταῖς αὐτῶν διδαχαῖς ὁδηγουμένους ἡμᾶς τῆς εἰσόδου ἐκείνης καὶ ἀνεκλαλήτου χαρᾶς πάντας ἡμᾶς καταξίωσον.

Ἄλλὰ δεῦρο καὶ πρὸς τὸν θεῖον Ἀρκάδιον τὸν λόγον πάλιν ἀνακομίσωμεν, εἰ καὶ μικρὸν πρὸς τοὺς αὐτοῦ συμποιμένας τὸν λόγον προσεφηπλώσαμεν, δπως ἐν τῇ αὐτοῦ πανηγύρει καὶ οἱ τούτου συμπράκτορες συγχορεύσωσιν. Οὗτος οὖν, ὡς προείρηται, ποιμάνας τὸ ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ «ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ» καὶ τὸν καλὸν ἀγῶνα ἀγωνισάμενος, τὸν δρόμον τελέσας καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, εὔδηλον ὅτι καὶ τὸ στέφος τῆς δικαιοσύνης αὐτὸν προσεδέχετο· καὶ δὴ ἐφειστήκει αὐτῷ λοιπὸν ἡ τοῦ βίου δύσις καὶ τὸ πέρας τοῦ δρόμου καὶ ἡ κατάπαυσις· ἐφίσταται τῆς ἀναλύσεως ὁ καιρός, παραγίνεται τῆς αἰχμαλωσίας ἡ ἀνάκλησις· διὸ οὐδὲ λύπης ἡ δυσχερείας ἔχνος ἢν πρὸς αὐτόν αἰχμαλωσίας γάρ τις ἀπολυτρούμενος, «δεσμῶν καὶ φυλακῆς» ἀπολυόμενος καὶ πρὸς τὴν ίδιαν πατρίδα ἐπανερχόμενος, δῆτα αὐτῷ χαρὰ καὶ θυμηδία ἐντεῦθεν προσγίνεται, ἐκεῖνοι καὶ μόνοι γινώσκουσιν οἱ πείρα μεμαθηκότες τὸ τῆς χαρᾶς ἀνεκλάλητον.

Τοιγαροῦν καὶ οἱ πρὸς τὸ τοῦ βίου πέρας ἐρχόμενοι ἄνδρες δίκαιοι καὶ τοῦ δεσμοῦ τῆς τυραννούσης σαρκὸς ἀπολυόμενοι καὶ τὴν ἀνάκαμψιν πρὸς τὸν οἰκεῖον Δεσπότην καὶ τὴν πατρίδα ἐν ἀγαθῇ πεποιθήσει ποιούμενοι, τίς δὲ μὴ πείρᾳ μεμαθηκὼς ἐκείνην ἐκτραγῳδήσει τὴν χαράν; «Ἐστι γάρ τούτοις ὡς ἀληθῶς ἐν Κυρίῳ Σπνως ὁ θάνατος καὶ ὅντως ἀνάπαυσις· ὁ γάρ δεσποτικὸς θάνατος τὸ τοῦ θανάτου κέντρον ἔξαφανίσας πρὸς ὅπον ἀμεῖψε καὶ ἀνάπαυσιν· καὶ τοῦτο προάδουσα ἡ θεία Γραφὴ ἔλεγεν· «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ἄδη, τὸ νῖκος;». Καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν οὐ φοβερώτατος ἀλλὰ καὶ ποθεινότατος τοῖς δικαίοις ὁ θάνατος· ὅθεν καὶ τις ποτνιώμενος ἔλεγεν· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» σαρκικῆς «τὴν ψυχὴν μου», τοῦ ἐκδημῆσαι πρὸς σέ· «πότε ἥξω καὶ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ;». Καὶ ἔτερος· «Ἐπιθυμίαν ἔχω», φησίν, «τοῦ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι»· διότι «ζῶ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός».

Τοιοῦτος οὖν καὶ ὁ μέγας Ἀρκάδιος πεφυκὼς ὅπον οὐ θάνατον, ἐλευθερίαν καὶ ἀνάκλησιν τὴν ἀποθίσιν ἐλογίζετο· ἐθρήνουν δὲ εἰκότως τὰ τέκνα τὴν ὁρφανίαν, τὰ πρόβατα τὸν ποιμένα, οἱ νοσοῦντες τὸν ιατρόν, οἱ πένητες τὴν χορηγίαν, οἱ πρεσβύτεροι τὴν βακτηρίαν, οἱ νέοι τὴν παιδαγωγίαν, οἱ ὄρφανοι καὶ αἱ κῆραι τὸν ἐπίκουρον καὶ προστάτην· ἀλλ’ ἐπειδὴ ἔδει καὶ αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον ἀποδοῦναι τὸ τῆς φύσεως ὅφλημα, ἀπέδωκεν ἥδη καὶ ἀποπεραίνει τὸ πέρας τοῦ βίου, Αὐγούστῳ μηνὶ τῇ ἐννάτῃ καὶ εἰκοστῇ μεταίρεται, ἀξίαν ὅντως τοῦ βίου καὶ τῶν κατορθωμάτων αὐτοῦ εὐμοιρηκώς τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς, ὅπενίκα καὶ ὁ μείζων τῶν προφητῶν Ἰωάννης ὁ μέγας καὶ τοῦ Χριστοῦ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς ἀπετμήθη ἐκ παρανόμου χειρός. Καὶ Ἀρκάδιος τὸ τῆς ἡμέρας κλέος

ταύτης πεπλουτηκώς τὸ τοῦ βίου τέλος καθυπεδέξατο, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς τὸν ἡσύχιον καὶ ἐρημικὸν βίον φιλοπόνων ἡσπάζετο· οὐ πρὸ τῆς ἐπισκοπῆς μόνον ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν πρὸς τὰ ἔχομενα ὅρη εὐκαίρως παραγενόμενος μετὰ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ προσευχῆς καὶ δακρύων ἀπεδίδου τὰς εὐχὰς τῷ Δεσπότῃ Θεῷ.

Θαύματα δὲ πάμπολλα ἔτι ζῶν καὶ ἀποθιούς καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐπήγασε καὶ πηγάζει Θεὸς δι’ αὐτοῦ, ἃτινα κατὰ μέρος διὰ τὸ τοῦ λόγου μῆκος διαγράψαι οὐκ ἡθέλησα· καὶ ὥσπερ ὁ καθαρῶς θλέπων οὐ χρείαν ἔχει διδαχῆς ἄλλου ἀναβλέψαι καὶ ίδεῖν τὸν ήλιον λαμπρότητα, οὕτω καὶ οὗτος ὁ ἄγιος, ἐκ τῶν ὄρωμένων ὑπ’ αὐτοῦ καὶ γενομένων θαυμάτων ἡ αὐτοῦ εὔκλεια καὶ παρρησία πρὸς Θεὸν γνωρίζεται.

«Ωστε καὶ τις πρὸ μικροῦ γεωμέτρης μετὰ ὑψηλῆς ὁφρύος καὶ ἀλαζονικοῦ γέμων φρονήματος παρέβαλε τῇ τοῦ ἄγιου μονῆ καὶ ὤρμησε τοῦ γεωμετρῆσαι τὰς ἀρούρας αὐτοῦ· καὶ τινῶν εἰρηκότων μὴ συγχωρεῖν τὸν ἄγιον μετρηθῆναι τι τῶν αὐτοῦ ληρος αὐτῷ τὰ λεγόμενα ἦν. Καὶ δὴ τὸν τῆς γεωμετρίας σχοῖνον ἐφαπλώσαντος τῇ χώρᾳ δαιμόνιον παρευθὺς ἐπισκήπτει τῷ ἵππῳ αὐτοῦ καί, ταράξαν αὐτόν, καταράσσει αὐτὸν ἄνωθεν κάτω· καὶ μέλλων τοῖς ὄδοισι καὶ τοῖς ποσὶν αὐτὸν ἀναιρεῖν, μόλις ἀποδιδράσκει τὸν ὅλεθρον καὶ ἐλειεινῶς προσφοιτᾷ πρὸς τὸν ἄγιον συγγνώμης καταξιωθῆναι παρακαλῶν καὶ τῆς ἀμαρτάδος κατηγορῶν. Καὶ μέντοι τυγχάνει συγγνώμης καὶ ὑποχωρεῖ μετὰ φόβου πολλοῦ ὡς καὶ τοῦ ἵππου ἀναιρεθέντος ὑπὸ τοῦ δαιμονίου, αὐτοῦ δὲ διανοούμενου ὅτι τὸν τοῦ ἵππου ὅλεθρον αὐτὸς ἔμελλεν πείσεσθαι, εἰ μὴ Θεὸς διὰ τοῦ ἄγιου θᾶττον αὐτὸν παρεφύλαξεν.

«Ετερος δέ τις πάλιν ζωομέτρης καὶ μηδὲν τῆς ἀπονοίας τοῦ ῥηθέντος ἀπολειπόμενος ἀπῆλθε μετὰ ἐπηρμένης ὁφρύος καὶ κατεμέτρησε μετὰ καὶ προσθήκης ψευδοῦς καὶ πλεονεκτικῆς γνώμης τὰ θρέμματα τῆς τοῦ ἄγιου μονῆς καὶ ὑπεκώρησε χαίρων· καὶ τὸ χωρίον κατειληφώς ἐν ᾧ ἡμελλεν ἀριστῆσαι, στροβεῖσθαι ἥρξατο τὰ ἐντὸς καὶ οὐ μετρίως ἀπλῶς ἀλλὰ μετ’ ὀξύτητος καὶ δριμύτητος ὅ τι πολλῆς, ὡς αἰκίζειν αὐτὸν διστόμῳ μαχαίρᾳ τὴν ἐνδον οἰκονομίαν ἀφειδῶς κατατέμνειν αὐτοῦ. Εἶτα φάρμακον ἀλεξίκακον καὶ ιατρικὴν ἐπίσκεψιν ἐπιζητῶν, καὶ ὥδε κάκεῖσε οἱ περὶ αὐτὸν ἐπιτρέχοντες, λύσις τῆς συμφορᾶς ἢν οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπίδοσις μᾶλλον καὶ ἐπίτασις ἐπὶ τὸ χειρὸν αὐξάνοντα. Εἶτα αἰσθόμενος τὴν εἰς τὸν ἄγιον πλεονεξίαν καὶ μοχθηρίαν καὶ παράνοιαν μεταστέλλεται τῷ γέροντι τῷ ἡγουμένῳ μετὰ καὶ ἀγίου ἐλαίου καὶ τῆς τοῦ ἄγιου εἰκόνος· δὲς ἐλθὼν καὶ ὑφαλείψας αὐτὸν καὶ τὴν ἀγίαν εἰκόνα τούτῳ προστεθηκώς, ἐξέπνευσε ταχινώτερον τῆς αὐτοῦ ἀπονοίας καὶ μοχθηρίας καὶ πλεονεξίας τέλος ἐπάξιον εύρηκώς.

«Οσον δὲ κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων εἶχε τὸ κράτος καὶ ὅσους τῆς τῶν δαιμόνων ἔλυσε τυραννίδος καὶ ὅσους ἐκ ποικίλων ἐθεράπευσε νοσημάτων, «οὐ χρείαν

έχω γράφειν» κατὰ μέρος: ἀρκεῖ γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς
θουλομένοις μαθεῖν, ώς καὶ ἀπὸ κρασπέδου ὅλον τὸ
ὕφασμα καὶ ως ἀπὸ μικρᾶς γεύσεως τοῦ πολλοῦ εἴδους
τὴν ποιότητα.

Σὺ δέ, ὡς πατέρων πάτερ καὶ ιεραρχῶν ἐγκαλλώπι-
σμα, Ἀρκάδιε πανόλαιε, ἐργάτα τοῦ Χριστοῦ ἀμπε-
λῶνος καὶ οἰκονόμε πῶν αὐτοῦ μυστηρίων καὶ ἄνερ
ἐπιθυμιῶν, ὑπόδεξαι μου τὴν πενιχρὰν πρὸς σὲ τοῦ λό-
γου προσαγωγῆν, ώς ὁ Δεσπότης τὰ τῆς χήρας δύο λε-
πτά, ἃτε μηδὲν πλέον εὐπορούσης ἔκείνης τότε, μηδὲ
ἡμῶν νῦν περὶ τὴν πρὸς σὲ ἡμῶν προσφοράν· καὶ
ῶσπερ ἐγὼ μνησθεὶς ἐμνηνόνευσά σου τὸ κατὰ δύνα-
μιν, οὕτως καὶ αὐτὸς μνήσθητί μου πρὸς τὸν Δεσπότην
ἐν τῇ ἐνδόξῳ σου μνήμῃ, εἰ καὶ χρείαν οὐκ ἔχεις τῆς
ἡμετέρας μνείας καὶ μάλα δικαίως· ἀπόδεξαι μου τὴν
εὐγνωμοσύνην, ὅτι καὶ μὴ χρήζοντός σου προσήγαγάν
σοι τὸ κατὰ δύναμιν. Καὶ τί ἀν εἶχον ποιῆσαι λοιπόν, εἰ
ἔχρηζες, κάγὼ πλεῖον ἐχώρουν πρὸς χορηγίαν; ἐμοῦ δὲ
χρήζοντος καὶ πάνυ τῆς σῆς μνείας ἐνώπιον τοῦ Δε-
σπότου, πόσον ἀν σε περὶ ταύτης σπουδάσαι προσή-
κει; Σοῦ γὰρ λυθέντος τοῦ δεσμοῦ τῆς σαρκὸς καὶ τῆς
τοῦ βίου ἔξορίας ἀπαλλαγέντος καὶ χωρήσαντος πρὸς
τὸν Δεσπότην καὶ γαλήνης περιτυχόντος καὶ ἀχειμά-
στου λιμένος εἰσω χωρήσαντος, ράδια κέκτησαι πάντα
καὶ ἀσινῇ. Ἡμεῖς δὲ καθόλου καθυστερούμεθα τούτων
ἀπάντων, ώς τῷ βίῳ τῷ μοχθηρῷ τούτῳ καὶ τῷ σαρκίῳ
περινοστοῦντες καὶ συμπλεκόμενοι καὶ προσπαλαίον-
τες καὶ προσεδρεύοντες καταπίπτομεν· σοῦ δὲ μνημο-
νεύσαντος καὶ λιτανεύσαντος ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Δεσπότῃ
τῶν ὅλων, πάντως τὴν κατὰ τούτων ἡμῶν ὡς πλουσιο-
πάροχος νίκην ἐπιβραβεύσοις καὶ χάριν ὁμολογήσαντες
τῇ ταχινῇ σου πρεσβείᾳ τῷ δοξάσαντι ἡμα τῷ δοξα-
σθέντι δοξάσωμεν ἀξιοχρέως, ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα
δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων· ἀμήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ὁ δίκαιος Ἐζεκίας ὁ βασιλεύς,
ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

Εἰ δακρύσας ἦν Ἐζεκίας, ώς πάλαι,
Ζωῆς ἀν ἄλλην εὗρε προσθήκην πάλιν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῆς ἀγίας Ἀννης, τῆς
θυγατρὸς Φανουρίης.

Στίχοι

Οὐ γῆς ἀπῆρεν ἡ Φανουρὴ θυγάτηρ,
Ἐως ἐφ' αὐτῆς εἶδε τὸν Θεὸν βρέφος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος
Ἀκακίου τοῦ νέου.

Στίχοι

Τράχηλον Ἀκάκιος ἐκτιμηθεὶς ξίφει,
Ψυχῆς τὸ λευκὸν μηνύων, βλύζει γάλα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Οἱ ἄγιοι Τριάκοντα τρεῖς μάρ-
τυρες, οἱ ἐξ Ἡρακλείας, ἐν Νικομηδείᾳ, πυρὶ τε-
λειοῦνται.

Στίχοι

Καὶ τὸ βρέμον πῦρ τοῖς ἀθληταῖς Κυρίου,
Ὦς ὅμβρος ἐπ' ἄγρωστιν ἦν τὸ Μωσέως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ιερομάρτυρος καὶ
θαυματουργοῦ Δάμωνος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῆς ὁσίας Ἀναστασίας
τῆς πατρικίας.

Στίχοι

Ἡ πατρικία πάντα λιποῦσα τάδε,
Πάντων κατέστη κυρία ἐν τῷ πόλῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
Μωσέως τοῦ Αἰθίοπος.

Στίχοι

Φήσεις τὸ ὁρτὸν καὶ θανών, Μωσῆς μέλα·
«Ἄνθρωπος ὄψιν, καὶ θεὸς τὴν καρδίαν».

Θάψαν ἐν εἰκάδι Μωσῆν ὄγδόη Αἰθιοπῆα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτό-
κου, πέραν ἐν Πιννουλόφῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῶν ἀγίων ἀποστόλων
Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων
Διομήδους καὶ Λαυρεντίου, καὶ τῶν ἀγίων Τεσσα-
ράκοντα. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ νέῳ
Παλατίῳ.

Στίχοι

Ποία σε γλῶσσα βροτῶν ὑμνήσει Πέτρε,
“Ονπερ ὁ Κτίστης ἐμακάρισε πάντων;
Πάντα ἰσχύων τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ,
Τὸν κόσμον ἄπαντ’ ἀνεκαίνισας Παῦλε.
Διτοῖς ἀθληταῖς προσδεθεῖσι πλατάνῳ,
Ταθέντα τόξα, πλατάνου κενοὶ ψόφοι.

Ταῖς τῶν Ἅγιων σου πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέη-
σον ἡμᾶς. Ἀμήν.

'Ωδὴ ζ'

Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Σπείρων πάντοτε, ἐν δάκρυσιν Ἀρκάδιε, καρ-
πὸν πολύφορον, ἡνεγκας ἀρχιερεῦ, Κυρίῳ γη-
θόμενος, Ὡ ἀφιέρωσας, πολιτείας σου, πᾶσαν ἵκ-
μάδα ὅσιε, Ἀρσινόης ποιμενάρχα.

Tιμιώτατε, Ἀρκάδιε κατηύθυνας, σοφῶς πρὸς
ἔπαλξιν, τῶν οὐρανῶν παμφαῆ, τὴν ἔλλογον
ποίμνην σου, καὶ πρὸς σκηνώματα, πόλου ἀφθαρ-
τα, οὓς ἐνουθέτεις λόγοις σου, θεοσόφοις ἱεράρ-
χα.

Iλαστήριον, Ἀρκάδιε τῆς ποίμνης σου, ὑπάρχων
ἐνθερμον, καὶ τῶν ὑμνούντων ἀεί, πανόσιε ἄμε-
σον, Χριστὸν ἰλέωσαι, τοῖς τιμῶσί σου, ποιμα-
τικὰ παλαίσματα, καὶ σεμνήν σου πολιτείαν.

Θεοτοκίον

Mητροπάρθενε, Θεογεννῆτορ Δέσποινα, τῇ
ἀντιλήψει σου, καὶ ταχινῇ ἀρωγῇ, προσφεύ-
γομεν πάντοτε, ἐν βίου κλύδωσιν, ἀνακράζοντες.
Χαῖρε ἡμῶν ἡ ἄμεσος, ἐν κινδύνοις προστασία.

'Ωδὴ η'

Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καφίνῳ.

Ω'ς θεοσεβείας μυροθήκη, εὐώδη Θεοσεβίου
τὸν αὐτάδελφον, τοῦ ὁσίου μέλπομεν, σὲ λαμ-
πρὲ Ἀρκάδιε, Κυπρίων τὰ συστήματα, καὶ ἡ ὁμή-
γυρις, πιστῶν τῆς Ἀρσινόης τρισμάκαρ, ἐξαιρέ-
τως πάτερ, ἡς ὠφθης ποιμενάρχης.

Pνεύματος δοχεῖον τοῦ ἀγίου, Ἀρκάδιε χρυσο-
στόλιστον καὶ πρόβολος, ἀρετῆς καὶ νήψεως,
ὠφθης ἱερώτατε, τῆς Ἀρσινόης πρόεδρε· διὸ τὴν
μνήμην σου, τὴν θείαν ἐορτάζοντες πόθῳ, σὲ
ὑμνολογοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

A"σμασι τιμῶντές σε καὶ ὕμνοις, Ἀρκάδιε ἴε-
ράρχην ώς θειότατον, πόθῳ δυσωποῦμέν σε·
τὸν Χριστὸν ἰλέωσαι, ἡμῖν σε μακαρίζουσιν, ώς
εὐσυμπάθητον, ἐπόπτην Ἀρσινόης καὶ ρύστην, ἐκ
δεινῶν κινδύνων, τῶν σοὶ καταφευγόντων.

Θεοτοκίον

Tείχισον ἡμᾶς Θεοῦ ἀγγέλοις, Υἱοῦ σου τοῦ
εὐΐλατου Μητροπάρθενε, ἵνα φυλαττόμενοι,
ὑπ' αὐτῶν φρουρούμενοι, παρεμβολῇ Παντάνασ-
σα, αὐτῶν καὶ πάντοτε, σκεπόμενοι εἰς γνώσεως
θείας, φθάσωμεν καὶ δόμων, ἐπουρανίων ὑψος.

'Ωδὴ θ'

"Απας γηγενής.

E"νδυσον ἡμᾶς, χιτῶνα Ἀρκάδιε, ἀγαλλιάσεως,
καὶ λαμπρὸν ἴμάτιον, τῆς ἀιδίου μακαριότη-
τος, τοὺς νῦν τελοῦντας μνήμην σου, τὴν ἀεισέβα-
στον, καὶ ζητοῦντας, τὰς θερμὰς πρεσβείας σου,
πρὸς Χριστὸν μόνον σφέσιν δυνάμενον.

Pῦσαι χαλεπῶν, κινδύνων καὶ θλίψεων, σεπτὲ
Ἀρκάδιε, Κύπρον τὴν τιμῶσάν σε, καὶ ἐξαιρέ-
τως λαὸν φιλόχριστον, τῆς Ἀρσινόης ὅλθιε, ἡς θεο-
πρόβλητος, ἱεράρχης, πάτερ ἐχρημάτισας, καὶ
ποιμὴν ἱερὸς καὶ θειότατος.

A"σμασι φαιδροῖς, τὴν πάντιμον μνήμην σου,
Ἀπανηγυρίζομεν, θαυμαστὲ Ἀρκάδιε, καὶ σὲ
τιμῶμεν φόδαις εὐσχήμοσιν, ώς ιατρὸν ἀνάργυρον,
καὶ ρύστην τάχιστον, τῶν νοσούντων, καὶ στε-
νόντων πάντοτε, ἀλγεινῶς ἱεράρχα θεσπέσιε.

Θεοτοκίον

Xαῖρε τῶν πιστῶν, θερμὸν καταφύγιον, Θεο-
γεννήτρια, χαῖρε παραμύθιον, τῶν θλιβομέ-
νων καὶ ὅδωρ ἀφθονον, ἀγιασμοῦ τῶν δούλων
σου, οὓς ρύης τάχιστα, πάσης βλάβης, ζοφερᾶς
στενώσεως, καὶ δεινῆς ἐπηρείας τοῦ ὅφεως.

Ἐξαποστειλάριον

Γυναῖκες ἀκούτισθητε.

Iεραρχῶν ἀρχέτυπον, θεοειδῶν Ἀρκάδιε, τῆς
Ἀρσινόης κοσμῆτορ, καὶ νήσου Κύπρου ἀκέ-
στορ, ἐπάκουσον δεήσεων, ἡμῶν μακαριζόντων
σε, καὶ πέμψον εὐλογίαν σου, τοῖς ἀνυμνοῦσί σου
πόνους, τῆς θεαυγοῦς ποιμασίας.

Θεοτοκίον

Xριστιανῶν διάσωσμα, εὐλογημένη Δέσποινα,
χρυσελεοῦσα Παρθένε, μονογενοῦς σου ἐ-
λέη, Υἱοῦ ἡμῖν κατάπεμψον, σὲ πόθῳ μακαρίζου-
σιν, ώς παρθενίας σκήνωμα, καὶ ταχινῆς προστα-
σίας, ἐν πειρασμοῖς θείαν ρῦστιν.

Εἰς τὸν Αἴνον

Ίστωμεν Στίχους δ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ
Προσόμοια

Ὕχος πλ. δ' Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Πάτερ ἵερε Ἀρκάδιε, Μελάνδρας γόνε σεπτέ,
Ἀρσινόης ἀνάστημα, γεραρὸν καὶ σέμνωμα,
Ἐκκλησίας τοῦ Κτίσαντος· σῇ πολιτείᾳ, τῇ ἀγγελόφρονι, καὶ ποιμασίᾳ, λαμπρῷ ὄμόζηλος, ὥφθης
πανάριστε, τῶν ἀὖλων τάξεων καὶ ἀρετῆς, ψυχοτρόφου σύναυλος, θεομακάριστε.

Πάτερ θεαυγὲς Ἀρκάδιε, ὁ ἡσυχίαν φιλῶν, καὶ
ποθῶν τῷ Παντάνακτι, ὄμιλεῖν ἀείποτε, μόνος
σπήλαιον ὕκησας, σμικρὸν δὲ πόνων, ἀρίστων
ἔδειξας, καὶ σῶν ἀγώνων, λαμπρὸν ἀνάκτορον,
θεοφορούμενε, Ἀρσινόης πάνσεπτε ἀρχιερεῦ, ὁ
ἰθύνας ποίμνην σου, σοφῶς πρὸς θέωσιν.

Μάκαρ Ἀρσινόης πρόεδρε, ὀλέτα αἱρετικῶν,
θεοφόρε Ἀρκάδιε, τῆς σοφίας σύνοικε, ἐκ
τῆς ποίμνης σου ἤλασας, προβατοσχήμους, λύκους
ἀοίδιμε, καὶ τοὺς σοὺς ἄρνας, σοφῶς κατηύθυνας,
πρὸς ὀλοκλήρωσιν, ἀρετῆς καὶ ἀληκτον, ἐν
οὐρανοῖς, βιοτὴν διδάγμασι, καὶ νουθεσίαις σου.

Μνήμην τὴν σεπτήν σου σήμερον, τῶν φιλεόρτων χοροί, ἐκτελοῦντες γηθόμενοι, θαυμαστὲ Ἀρκάδιε, Ἀρσινόης ἀλάνθαστε, ποιμὴν
ὑμνοῦμεν, σὰ κατορθώματα, καὶ ἐγκωμίοις, τὴν
ποιμασίαν σου, στέφομεν ὅσιε, δι' ἣς πλῆθος ἴθυνας πρὸς οὐρανῶν, δόμους καὶ σκηνώματα, ἀϊδιότητος.

Δόξα... **Ὕχος πλ. α'**

Δεῦτε φωναῖς αἰσίαις ἐγκωμιάσωμεν, Ἀρσινόης
Ἄρχιποιμενα τὸν πανιερώτατον, Ἀρκάδιον,
τὸν ἄνδρα ἐπιθυμιῶν, τὸν κεχαριτωμένον, καὶ αὐτῷ
μεγαλοφώνως ἐκβοήσωμεν· ἵατρε τῶν ψυχῶν
καὶ τῶν σωμάτων σῆς ἐλλόγου ἀγέλης, καὶ πάντων
τῶν σπευδόντων ταῖς ικεσίαις σου, ἐπίσκεψε
τὰς ἀσθενούσας ἡμῶν καρδίας, καὶ ὃῦσαι δυσθυμίας
καὶ λυπηρῶν τοὺς σὲ μακαρίζοντας.

Καὶ νῦν... **Θεοτοκίον**

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν
τὴν ἀσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄρρηκτον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δοξολογία Μεγάλη, καὶ Ἀπόλωσις



ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος
τοῦ Ιεράρχου ἡ γ' καὶ ἡ σ' φόρη.

Ο Ἀπόστολος

Προκείμενον, **Ὕχος α'** (Ψαλμ. μη')

Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη
τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

Πρὸς Ἐβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. ζ' 26-28, γ' 1-2)

Α'δελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ
τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, δις οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ
οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ιδίων ἀμαρτιῶν
θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ
ἐποίησεν ἐφάπαξ ἐαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ
ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν
νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον
ἔχομεν ἀρχιερέα, δις ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου
τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἀγίων
λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἦν ἐπηγένεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἀνθρωπος.

Ἄλληλοιο (γ'), **Ὕχος β'** (Ψαλμ. λς')

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ
γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.

Ο νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ
οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

(Κεφ. ι' 9-16)

(Ζήτει εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς ΙΙ^η Νοεμβρίου)

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἔαν
τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ
έξελεύσεται, καὶ νομὴν εύρήσει...

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.
Ἄλληλοϋα.



Μεγαλυνάριον

Σύνοικε σοφίας καὶ ἀρετῆς, γῆς ὅπῶν οἰκῆτορ,
Ἀρσινόης τὴν λογικήν, ἴθυνας ἀγέλην, νομὰς
πρὸς σωτηρίους, Ἀρκάδιε θεόφρον, Κύπρου διά-
κοσμε.

Ἐτερον

Xαῖροις θεῖε πρόβολε ἀρετῆς, Κύπρου νήσου
εῦχος, Ἀρσινόης φῶς τηλαυγές· χαῖροις φω-
τοφόρων, ιεραρχῶν φαιδρότης, Ἀρκάδιε θαυμά-
των, κρήνη πολύρρυτε.

Δίστιχον

Γεωργίου, ἀρχιποίμενος, ὁτρύνσει,
Πάφου, Ἀρκάδιον ἵσε Χαραλάμπης.



ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Πηγαί

a) Χειρόγραφος παράδοσις

Έθνική Βιβλιοθήκη Παρισίων, χειρόγραφος κώδιξ *Paris. gr. 1189*, περγαμηνός, τέλη ΙΒ' - αρχαὶ ΙΓ' αἰώνος, 330X240 χιλ., φφ. 114v-117v, 103-104v, 118v-122: Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης.

Βιβλιογραφία περὶ τοῦ χειρογράφου:

H. Delehaye, "Saints de Chypre", *Analecta Bollandiana* 26 (1907), σσ. 197-207.

I. Χατζηϊωάννου, Ἰστορία καὶ ἔργα Νεοφύτου Πρεσβυτέρου Μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1914, σσ. 280-299.

A. Ehrhard, Überlieferung und Bestand der Hagiographischen und Homiletischen literatur der Griechischen Kirche, τόμ. III, Leipzig 1939, σσ. 681-682.

F. Halkin, Manuscrits Grecs de Paris Inventaire Hagiographique, Βρυξέλλαι 1968, σσ. 136-137.

C. N. Constantinides and R. Brownning, *Dated Greek Manuscripts from Cyprus to the year 1570*, Λευκωσία 1993, σσ. 106, 107.

Ιερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου, Ἀγίου Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου, Συγγράμματα, τόμ. Γ', Πανηγυρικὴ Α', Πάφος 1999, σσ. 1-51, 302-316.

6) Εντυποί έκδόσεις

1. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Συναξαριστῆς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, τόμ. Β', Ἐν Αθήναις 1868, σσ. 346-347.

2. H. Delehaye, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae e codice Sirmondiano, Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris*, Βρυξέλλαι 1902, σσ. 929-932.

3. Μηναῖον τοῦ Αὐγούστου (ἐκδ. Π. Π. Παρασκευόπουλος), Ἐν Αθήναις 1904, σσ. 144-147.

4. Μηναῖον τοῦ Αὐγούστου (ἐπιστασίᾳ Γεωργίου Γεγλέ, ἐκδ. Μιχαὴλ Σαλίβερος), Ἐν Αθήναις ἥ. ἔ., σσ. 198-203.

5. Μηναῖον τοῦ Αὐγούστου (ἐκδ. «Τὸ Φῶς»), Ἐν Αθήναις 1961, σσ. 266-271.

6. J. Mateos, *Le Typicon de la Grande Église*, τόμ. I, Ρώμη 1962, σσ. 384-386.

7. Ὁρολόγιον τὸ Μέγα (ἐκδ. «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»), Ἐν Αθήναις 1986, σσ. 436-437.

8. Μηναῖον τοῦ Αὐγούστου (ἐκδ. «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»), Ἐν Αθήναις 1989, σσ. 149-152.

9. Μέγας καὶ ἵερος Συνέκδημος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ (ἐκδ. «Ἄστήρ»), Ἐν Αθήναις 1989, σ. 804.

10. Macaire hiéromoine de Simonos-Petras, *Le Synaxaire, Vies des Saints de l'Église Orthodoxe*, tome cinquième, Juillet Août, Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 539-551.

11. Θεοφιλ. Χωρεπισκόπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου, Ο Ἅγιος Ἀρκάδιος, Ἐπίσκοπος Ἀρσινόης, Ἐν Παφιακῇ Ἐκκλησίᾳ, Πτυχές ἀπὸ τὴν ιστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο τῆς, Πάφος 2003, σσ. 34-39.

γ) Η παροῦσα ἔκδοσις

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου, ἐπισκόπου Ἀρσινόης, συνετέθη ὑπὸ τοῦ ὑμνογράφου δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια τὸ ἔτος 2007, φιλαγίφ μερίμνη τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Πάφου κ. Γεωργίου καὶ παρεχωρήθη εἰς τὰ «Κύπρια Μηναῖα» πρὸς δημοσίευσιν. Ὁ Ἅγιος Ἀρκάδιος ἐκοιμήθη τῇ ΚΘ' τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ἡμέραν μνήμης τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἀγίου Ιωάννου τοῦ Προδρόμου. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Ἀρκαδίου μετατίθεται τῇ προτεραιᾳ, ΚΗ' Αὐγούστου.

Ἡ σύνθετις τῆς ἀκολουθίας ἐθασίσθη ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν Α' Μειζότεραν Πανηγυρικήν, Ἐγκωμίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης. Τὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν δημοσιεύμενον Ἐγκώμιον, ἀποτελεῖ σύγκρισιν τοῦ κειμένου τοῦ πρωτογράφου κώδικος, *Parisinus graecus 1189*, φφ. 114-1176, 103-1046, 1186-122, καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ιερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου ἐκδοθέντος κειμένου, ἐν Ἀγίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, Συγγράμματα τόμ. Γ',

Πανηγυρική Α', Πάφος 1999, σσ. 302-316.

Είς τὴν ἐν τοῖς «Κυπρίοις Μηναίοις» ἔκδοσιν τοῦ Ἑγκωμίου τοῦ Ἀγίου Ἀρκαδίου, προστίθεται ἐν τῷ κειμένῳ τὸ ἐν τῇ ἄνω ὥᾳ τοῦ φ. 120, ἐξοβελισθὲν διὰ χειρὸς τοῦ ὁσίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου ρῆμα μεταίρεται, ὡς ἀκολούθως: φ. 120: ... Αὐγούστῳ μηνὶ τῇ ἐννάτῃ καὶ εἰκοστῇ μεταίρεται... Ωσαύτως δημοσιεύεται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἐγκωμίου, ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Υἱοῦ, εἰς τὴν δοξολογικὴν φράσιν: φ. 122: ... τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι... Τὰ ἀνωτέρω δημοσιεύονται ως καταγράφονται εἰς τὸν κώδικα *Parisinus graecus* 1189, καὶ ως παραλειπόμενα εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἰ. Μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου, Συγγράμματα, τόμ. Γ', σσ. 313, 316.

δ) Βίοι - Συναξάρια - Ἐγκώμια

1. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης, Ἐν H. Delehaye, “Saints de Chypre”, *Analecta Bollandiana* 26 (1907), σσ. 190, 191, 197-207, 255, 267, 285, 286, 287.

2. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης, Ἐν Ἰωάννου X. Χατζηϊώάννου, Ιστορία καὶ ἔργα Νεοφύτου Πρεσβυτέρου Μοναχοῦ καὶ Ἐγκλείστου, Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1914, σσ. 280-299.

3. R. M. Dawkins, *Leontios Makhairas, Recital concerning the Sweet Land of Cyprus entitled 'Chronicle'*, Oxford 1932, vol. I, σσ. 28-29, vol. II, σ. 55.

4. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου πρ. Λεοντοπόλεως, Ἀγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, 1935 (ἔκδ. Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), σ. 56.

5. Ἰωάννου μοναχοῦ Ἀγιορείτου, Βίοι τῶν ἐν Κύπρῳ Ἀγίων, μετὰ Χαιρετισμῶν, Κύπρος 1952, σ. 22.

6. Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Μακαρίου Γ', Κύπρος, ἡ ἀγία νῆσος, Ἀθῆναι 1968, σ. 10, Λευκωσία 1997, σσ. 14-15.

7. Ἀκολουθία τῶν ἐν Κύπρῳ Ἀγίων, ἔκδ. Λευκωσία 1972, σσ. 11, 15, ἔκδ. δ' Κύπρος 1988, σσ. 34, 35, 60, 87, 117, 154, ἔκδ. γ' Κύπρος 2003, σσ. 45, 46, 55, 68, 81, 101.

8. Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου, Μορφὲς ποὺ ἄγιασταν τὴν Κύπρο, ἔκδ. δ' Λευκωσία 1988, σσ. 496-502, ἔκδ. ε' Λευκωσία 1998, σσ. 484-489, 588.

9. Macaire hiéromoine de Simonos-Petras, Le Synaxaire, Vies des Saints de l' Église Orthodoxe, tome cinquième, Juillet Août, Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 555-556.

10. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου πόλεως Ἀρσινόης, ἐν Ἀγίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, Συγγράμματα, τόμ. Γ', Πανηγυρική Α', Ἐκδοση Ιερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυρο-

πηγιακῆς Μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου, Πάφος 1999, σσ. 1, 17-18, 31-34, 302-316.

11. Θεοφίλεστάτου Χωρεπισκόπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου, Ὁ Ἅγιος Ἀρκάδιος, Ἐπίσκοπος Ἀρσινόης, Ἐν Παφιακὴ Ἐκκλησίᾳ, Πτυχὲς ἀπὸ τὴν ιστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο τῆς, Πάφος 2003, σσ. 34-39.

2. Βοηθήματα

α) Μελέται

1. Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ, Ιστορία χρονολογικὴ τῆς νήσου Κύπρου, Ἐνετίσιν 1788, σ. 391, Λευκωσία 1902, σ. 582, Λευκωσία 1933, σ. 576, Λευκωσία 1971 (ἀνατύπωσις ἔκδ. 1788), σ. 391.

2. Τεροκλέους Γραμματικοῦ, Συνέκδημος, *Migne, Patrologia Graeca* 113 (1864), σσ. 151-152.

3. Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου, Περὶ θεμάτων, *Migne Patrologia Graeca* 113 (1864), σσ. 103-104.

4. Fl. Bustron, Historia overo Commentarii de Cipro, (René de Mas Latrie, Mélanges Historiques, V, 1886), Ἀνατύπωσις Κυπριολογικὴ θιβλιοθήκη, ἐκδιδομένη ἐπιμελείᾳ Θεοδώρου Παπαδοπούλου, 8, Λευκωσία 1998, σ. 33.

5. R. de Mas Latrie, Chroniques d'Amadi et de Strambaldi, seconde partie, Chronique de Strambaldi, Παρίσι 1893, σ. 12.

6. J. Hackett, *A History of the Orthodox Church of Cyprus*, Λονδίνον 1901, σ. 319.

7. Ιω. Χάκκεττ, Ιστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κατὰ μετάφρασιν καὶ συμπλήρωσιν Χαρ. Ι. Παπαϊώάννου, τόμ. Β', Ἐν Πειραιεῖ 1927, σσ. 176-177.

8. Πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου, Τὸ ἀρχαιότερον Τακτικὸν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, Νέα Σιών, 26 (1931), σσ. 556, 561, 567.

9. N. Cappuyns, “Le Synodicon de Chypre au XIIe siècle”, *Byzantion*, 10 (1935), σσ. 492, 500.

10. A.H.M. Jones, *The Cities of the Eastern Roman Provinces*, Oxford 1937, σσ. 374, 504.

11. A. Ehrhard, Überlieferung und Bestand der Hagiographischen und Homiletischen literatur der Griechischen Kirche, τόμ. III, Leipzig 1939, σσ. 681-682.

12. Ernest Honigmann, Le synekdomos d'Hieroklès et l'opuscule géographique de Georges de Chypre, Βρυξέλλαι 1939, σ. 1, 12, 38, 49, 70.

13. George Hill, *A History of Cyprus*, vol. I, Καΐμπριτζ 1940, σσ. 231, 262-263.

14. A. Pertusi, Constantino Porfirogenito de Thematibus, *Studi e Testi* 160, Κίττα del Vaticano 1952, σσ. 59, 80-81.

15. Fr. Halkin, *Bibliotheca Hagiographica Graeca*, τόμ. I. Subsidia Hagiographica no 8a, Βρυξέλλαι 1957, σ. 61.

16. Ιωάννου Π. Τσικνοπούλου, “Ἄγιοι τῆς Κύπρου, Ὁ Οσιος Θεοσέβιος”, Ἀπόστολος Βαρνάβας Μάρτιος-Απρίλιος 1963, σσ. 80-83, “Ο Οσιος Ἀρκάδιος”, Μάϊος-

Ιούνιος 1963, σσ. 150-153.

17. Κ. Π. Κύρρη, "Αρκάδιος, Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Κύπρῳ Ἀρσινόης", *Θρησκευτικὴ καὶ Ἡθικὴ Ἔγκυκλοπαίδεια* 3 (1963), σ. 158.

18. Κ. Π. Κύρρη, "Κυπριακὰ ἀγιολογικὰ καὶ μοναστηριακὰ μελετήματα, Ἀρκάδιος ὁ Ἀρσινόης Ἐπίσκοπος ὁ θαυματουργός", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 27 (1963), σσ. 193-210.

19. J. Guillard, "Le Synodicon de l'Orthodoxie: édition et commentaire", *Travaux et Mémoires* 2 (1967), σσ. 111, 112, 276.

20. Gustavi Parthey, *Hieroclis Syncedemus et Notitiae Graecae Episcopatum*, Amsterdam 1967, σσ. 55, 93-94.

21. F. Halkin, *Manuscrits Grecs de Paris Inventaire Ha-giographique*, Bruxelles 1968, σσ. 136-137.

22. Κώστα Χατζηψάλτη, "Σύμμεικτα περὶ τὴν Βυζαντινὴν Κύπρον", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 32 (1968), σσ. 57-64.

23. Ιωάννου Π. Τσικνοπούλου, "Χρονολόγησις δράσεως ἐπισκόπων Ἀρσινόης καὶ Πάφου", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 34 (1970), σσ. 160, 161, 162, 163, 164, 167, 168, 169, 170, 172, 173, "Μερικὴ συμπλήρωσις τοῦ καταλόγου ἐπισκόπων Πάφου καὶ Ἀρσινόης", σσ. 184, 185-187.

24. Ιωάννου Π. Τσικνοπούλου, *Ἴστορία τῆς Ἐκκλησίας Πάφου*, Λευκωσία 1971, σσ. 51-52, 73, 188-189, 192-194, 203, 206, 220, 225-227.

25. Jean Darrouzès, *Notitiae episcopatum Ecclesiae Constantinopolitanae*, Παρίσι 1981, σσ. 234, 338.

26. "Α. Παυλίδη, "Αρκάδιος Ἀρσινόης", *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἔγκυκλοπαίδεια* 2 (1985), σ. 291.

27. Ἀνδρέου Ν. Μιτσίδου, *Ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν εἰκόνων*, Λευκωσία 1989, σ. 67.

28. Α. Παπαγεωργίου, *Ἱερὰ Μητρόπολις Πάφου, Ἴστορία καὶ Τέχνη*, Λευκωσία 1996, σσ. 6, 16, 18, 24, 27.

29. André Guillou, *Ἱστορικεωγραφικὴ εἰσαγωγὴ* (Δ'-ΙΒ' αἰών), *Ἀνδρέου Μιτσίδου, Τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, ἐν Βυζαντινὴ Κύπρος, Ἴστορία τῆς Κύπρου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Θεοδώρου Παπαδοπούλου, τόμ. Γ'*, Λευκωσία 2005, σσ. 1, 8, 129, 142-143, 164-165, 432, 444.

6) Ναογραφία

1. Ἀθανασίου Α. Σακελλαρίου, *Τὰ Κυπριακά*, τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1890, (ἔκδ. Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'), Λευκωσία 1991, σσ. 119-125.

2. Σίμου Μενάρδου, "Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου", *Ἀθηνᾶ* 18 (1905), Τοπωνυμικαὶ καὶ λαογραφικαὶ μελέται,

Δημοσιεύματα Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν IV, Λευκωσία 1970, σσ. 4, 25, 33, 88, 96.

3. Cl. D. Cobham, *The Churches and Saints of Cyprus*, Λονδίνον 1910, σ. 31.

4. Ι. Κ. Περιστιάνη, *Ἴστορία τῆς νήσου Κύπρου*, Λευκωσία 1910, (ἐπανέκδοσις μετὰ προλεγομένων Θεοδώρου Παπαδοπούλου), Λευκωσία 1995, σσ. 429-450.

5. G. Jeffery, *A Description of the Historic Monuments of Cyprus*, Λευκωσία 1918, σσ. 409, 415.

6. R. Gunnis, *Historic Cyprus*, Λονδίνον 1936, 1947, σσ. 341-342.

7. N. Γ. Κυριαζῆ, *Τὰ χωρία τῆς Κύπρου*, Λάρναξ 1952, σ. 132.

8. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη, *Κύπρος, τόμ. Α'*, Ἀθῆναι 1955, σσ. 19, 379-381.

9. N. Κληρίδη, *Χωριὰ καὶ πολιτεῖες τῆς Κύπρου*, Λευκωσία 1961, σ. 163.

10. K. A. Πιλαβάκη, "Συναγωγὴ Κυπριακοῦ τοπωνυμικοῦ ὑλικοῦ", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 40 (1976), Παράρτημα σσ. 141-142.

11. M. Christodoulou, *A Concise Gazetteer of Cyprus*, Λευκωσία 1982, σσ. 16: Ἀρσινόη, 40: Μελάδεια, Μελάνδρα.

12. "Α. Παυλίδη, "Ἀρσινόη, Ἀρσινόη-Μάριον", *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἔγκυκλοπαίδεια* 2 (1985), σσ. 328-329.

13. M. Christodoulou, *A Complete Gazetteer of Cyprus I*, Λευκωσία 1987, σσ. 180: Ἀρσινόη, 814: Μελάδεια, Μελάνδρα, 1534: Μελάδεια, 1535: Μελάνδρα.

14. "Α. Παυλίδη, "Μελάδεια, Μελάνδρα", *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἔγκυκλοπαίδεια* 9 (1988), σσ. 372-373, 374-375,

15. Gilles Grivaud, *Villages désertés à Chypre (fin XII^e-fin XIX^e siècle)*, "Ιδρυμα Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ", Γραφεῖον Κυπριακῆς Ἴστορίας, Μελέται καὶ Ὑπομνήματα III, Λευκωσία 1998, σσ. 249, 342, 441, 443, 471, 472.

16. Ιερᾶς Συνόδου Ἐκκλησίας Κύπρου, *Ἐορτολόγιον, Τυπικαὶ Διατάξεις Ιερῶν Ἀκολουθιῶν* 2007, σσ. 353, 513.

γ) Εἰκονογραφία

1. Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου, *Μορφὲς ποὺ ἄγιασαν τὴν Κύπρο*, ἔκδ. δ' Λευκωσία 1988, σ. 496, ἔκδ. ε' Λευκωσία 1998, σ. 588.

2. Ιερᾶς Μητροπόλεως Πάφου, *Παφιακὴ Ἐκκλησία, Πτυχὲς ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο τῆς, Πάφος 2003*, σ. 35.